

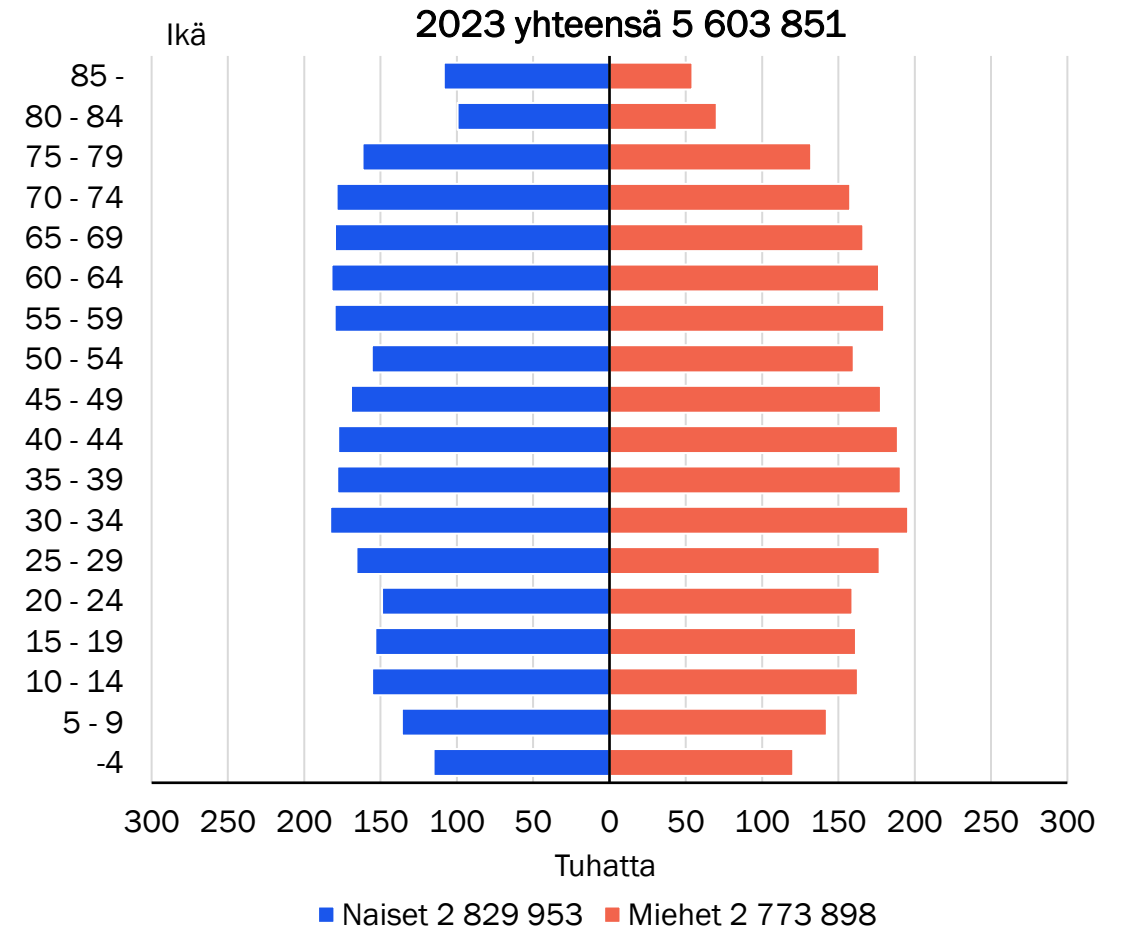
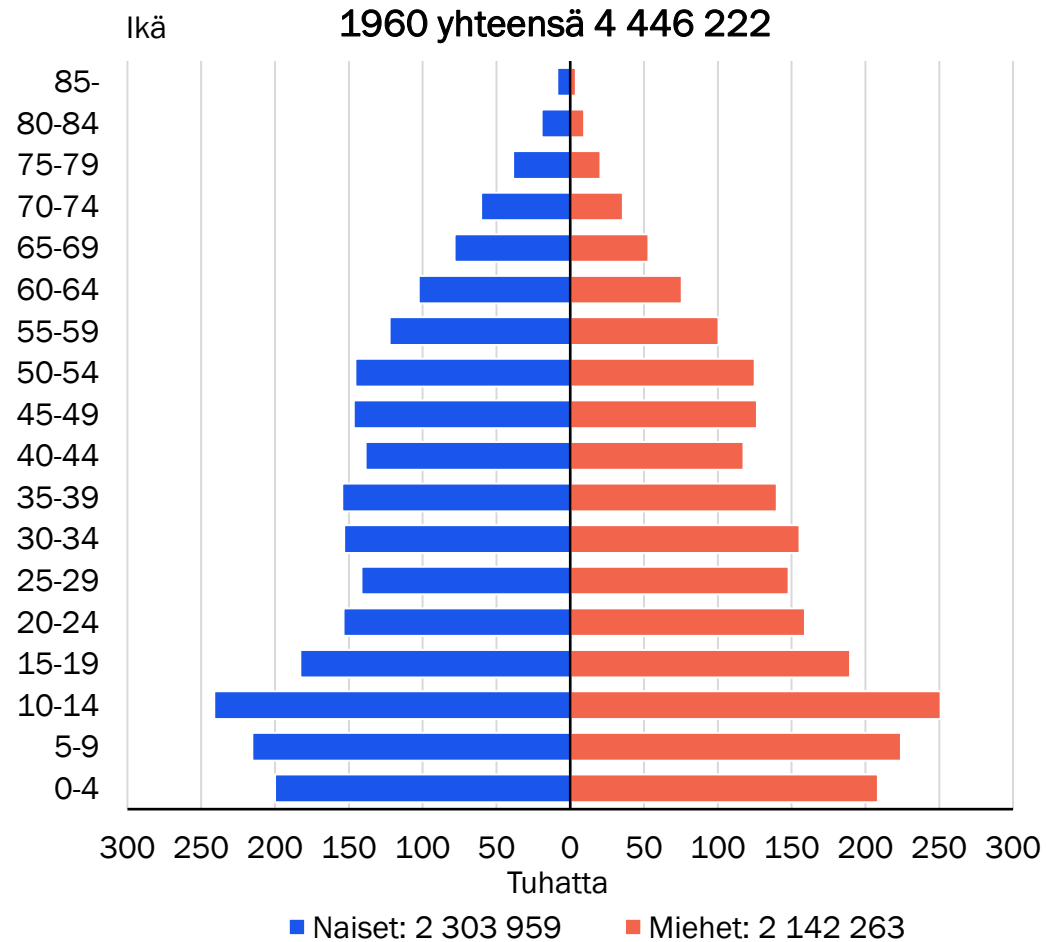
Kypsä aikuisuus – noin 40–60-vuotiaat naiset tilastoissa

Marjut Pietiläinen, 8.2.2025, Suomalaisen Naisliiton
Helsingin yhdistys ry:n ajankohtaisseminaari

Esityksen sisältö

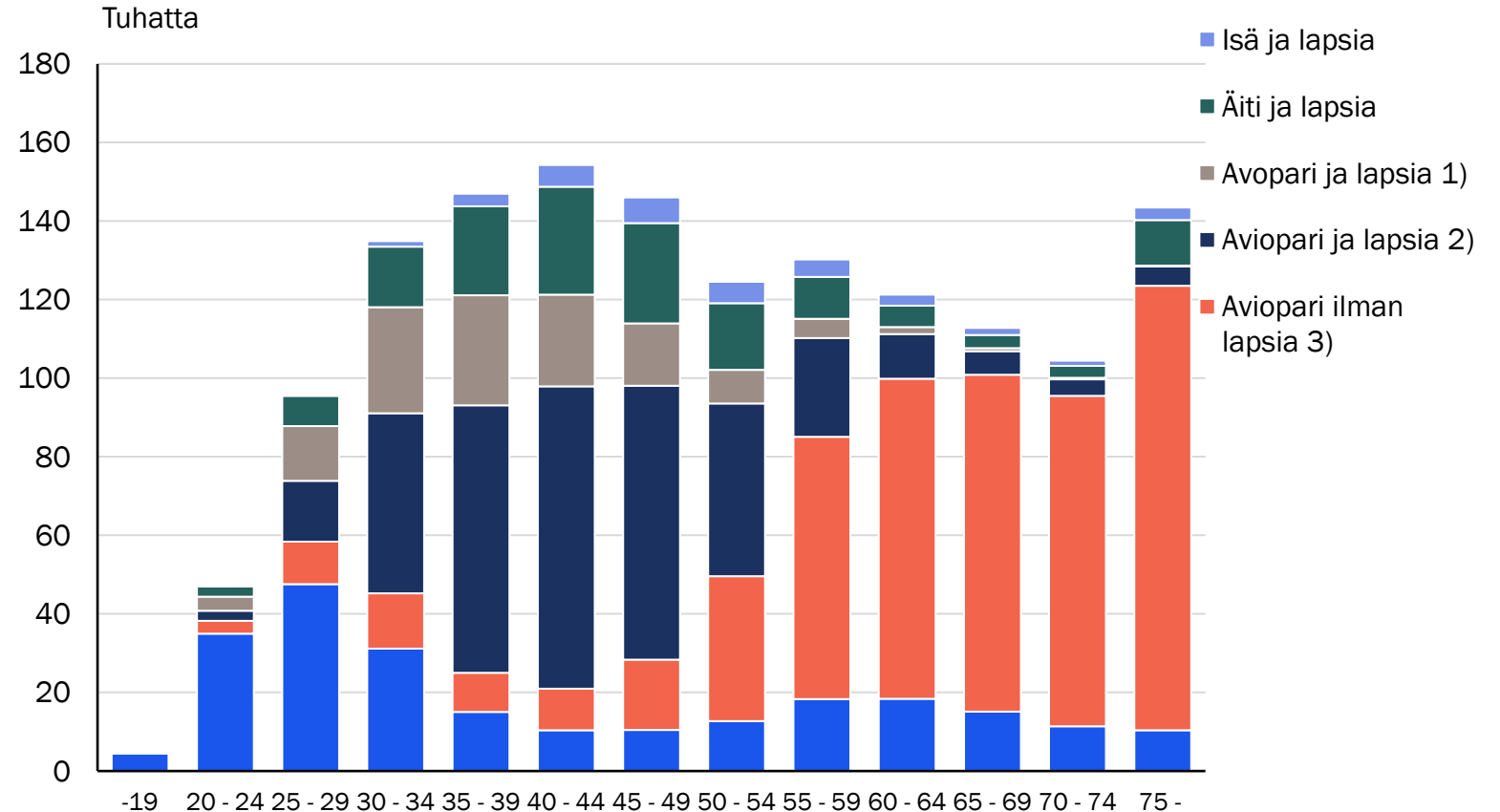
Naiset väestössä ja naisten perheet
Koulutus ja työelämään osallistuminen
Digitaaliset taidot
Toimeentulo
Yhteiskunnallinen vaikuttaminen
Lopuksi

40–60-vuotiaat naiset väestössä ennen ja nyt

Perheet tyypeittäin vaimon/äidin iän mukaan* 2023

- 40–49-vuotiailla naisilla yleisin perhetyyppi aviopari ja lapsia
 - 50–54-vuotiailla naisilla aviopari ilman lapsia lähes yhtä yleinen kuin aviopari ja lapsia –perhetyyppi
 - 55+-vuotiaiden naisten yleisin perhetyyppi aviopari ilman lapsia
- yksin asuvat eivät kuulu perheväestöön

1) eri sukupuolta olevat avoparit sekä 146 sellaista saman sukupuolen avoparia, joilla on yhteisiä lapsia.

2) sis. 174 rekisteröityä paria ja 944 saman sukupuolen avioparia.

3) sis. 726 rekisteröityä paria ja 2 578 saman sukupuolen avioparia.

Rekisteröidyt parisuhteet tulivat mahdolliseksi vuonna 2002. Tasa-arvoinen avioliittolaki tuli voimaan 1.3.2017. Lain tultua voimaan uusia rekisteröityjä parisuhteita ei ole enää voinut muodostua.

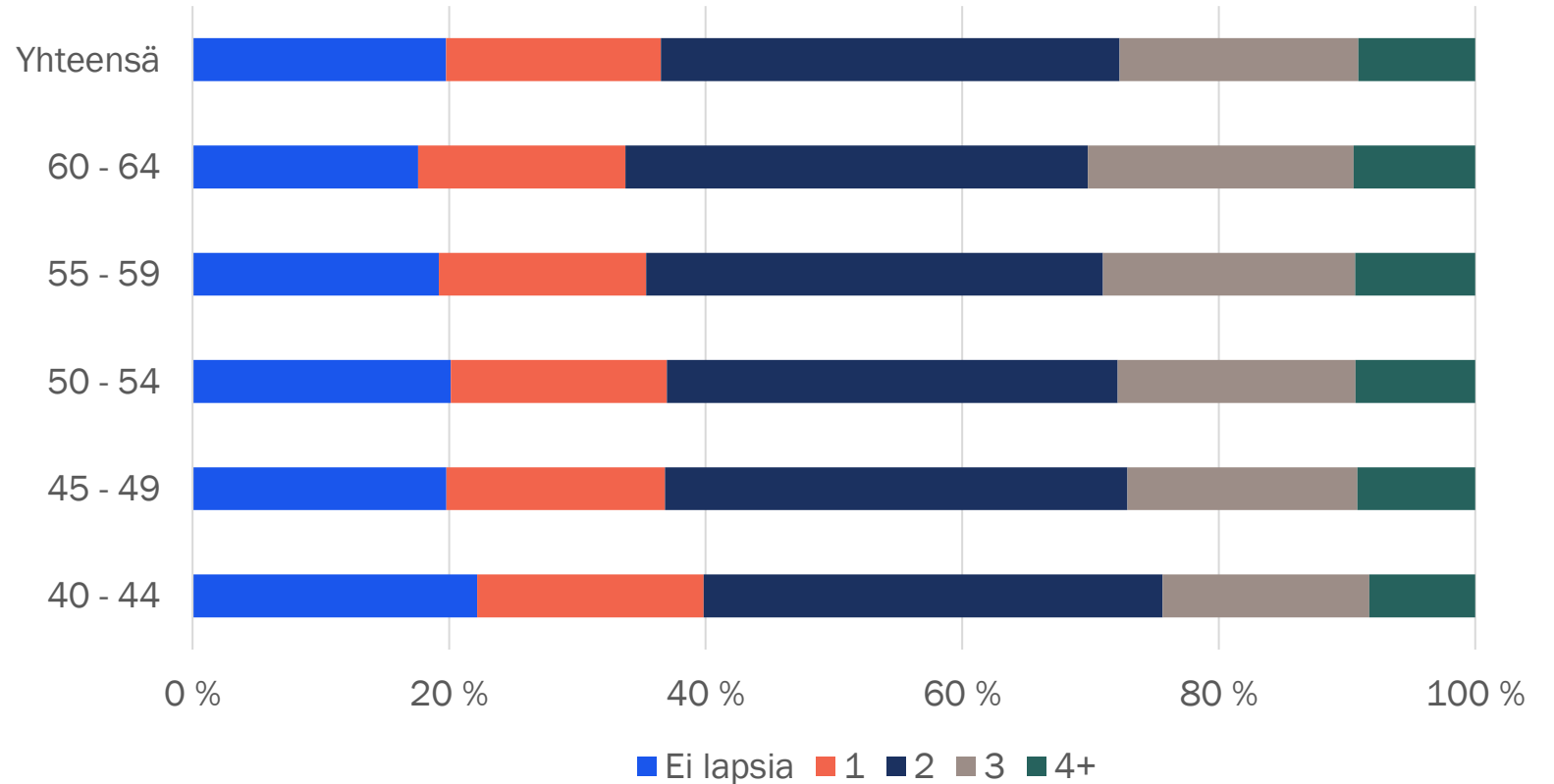
*(isä ja lapsia-perheet isän iän mukaan, saman sukupuolen avioparit ja rekisteröidyt parit nuoremman osapuolen iän mukaan)

Lähde: Tilastokeskus, perheet

Lasten lukumäärä

- Lapseton noin joka viides 40–64-vuotias
- 40–44-vuotiaat vanhempia ikäryhmiä useammin lapsettomia tai yksilapsisia ja harvemmin 3 tai useampilapsisia
- Kaksi lasta useammalla kuin joka kolmannella eikä ikäryhmien välillä juuri eroa

40–64-vuotiaiden naisten kaikkien lasten lkm vuonna 2023, %

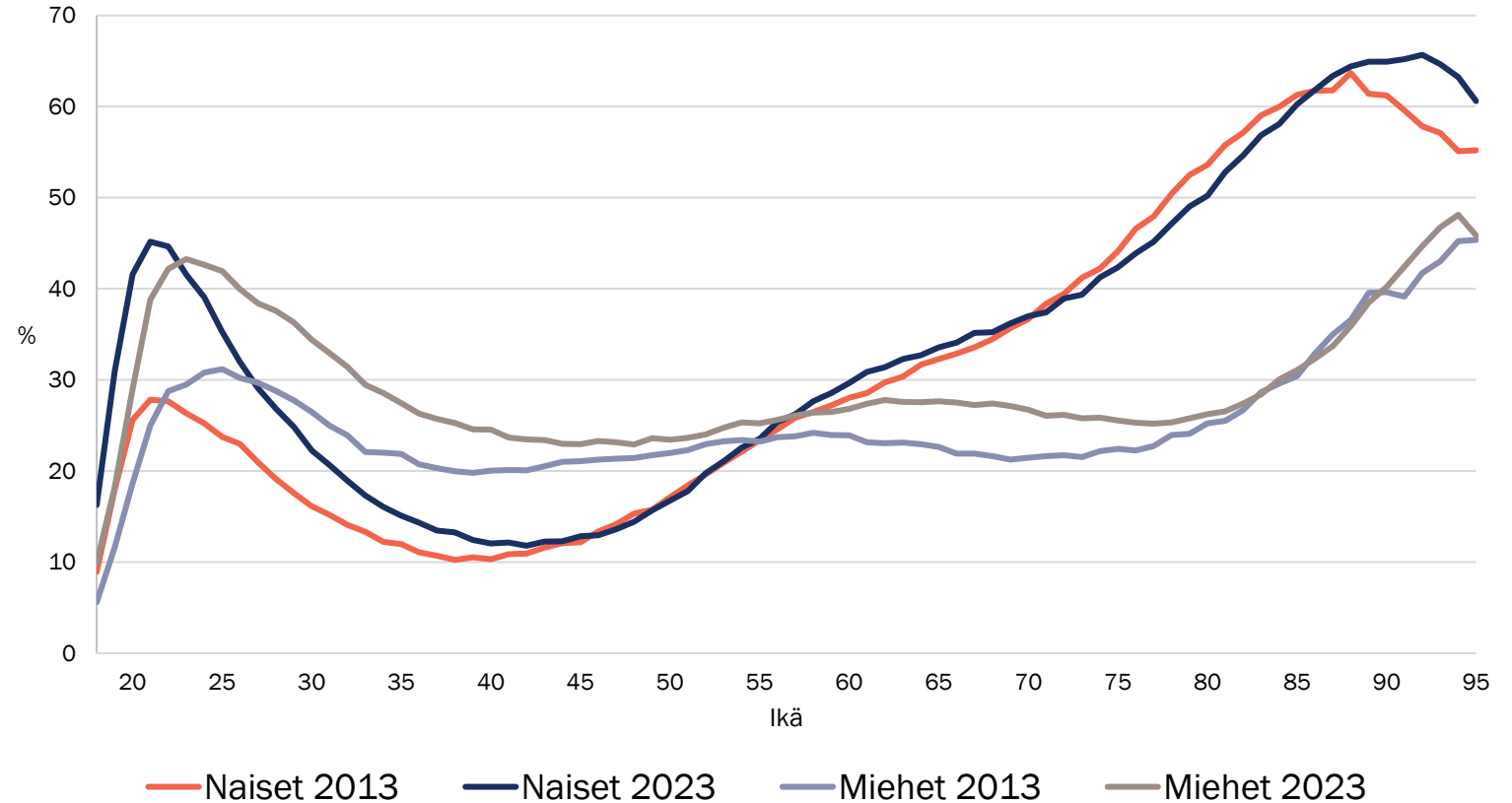
Lähde: Tilastokeskus, väestörakenne

Yksin asuminen

- 40–60-vuotiailla naisilla ei kovin tyypillistä, mutta yleistyy iän noustessa
- Nuorena yksin asuminen on yleistä naisilla ja miehillä, iäkkäänä naisilla yleisempää kuin miehillä
- Miehillä yksinasuvien osuus ei laske yhtä alas kuin naisten, mikä selittyy osin eroilla ja lasten jäämisellä kirjoille äidin luokse, jolloin isästä tulee usein yksin asuva

Yksin asuvien osuus ikäluokasta 2013 ja 2023, %

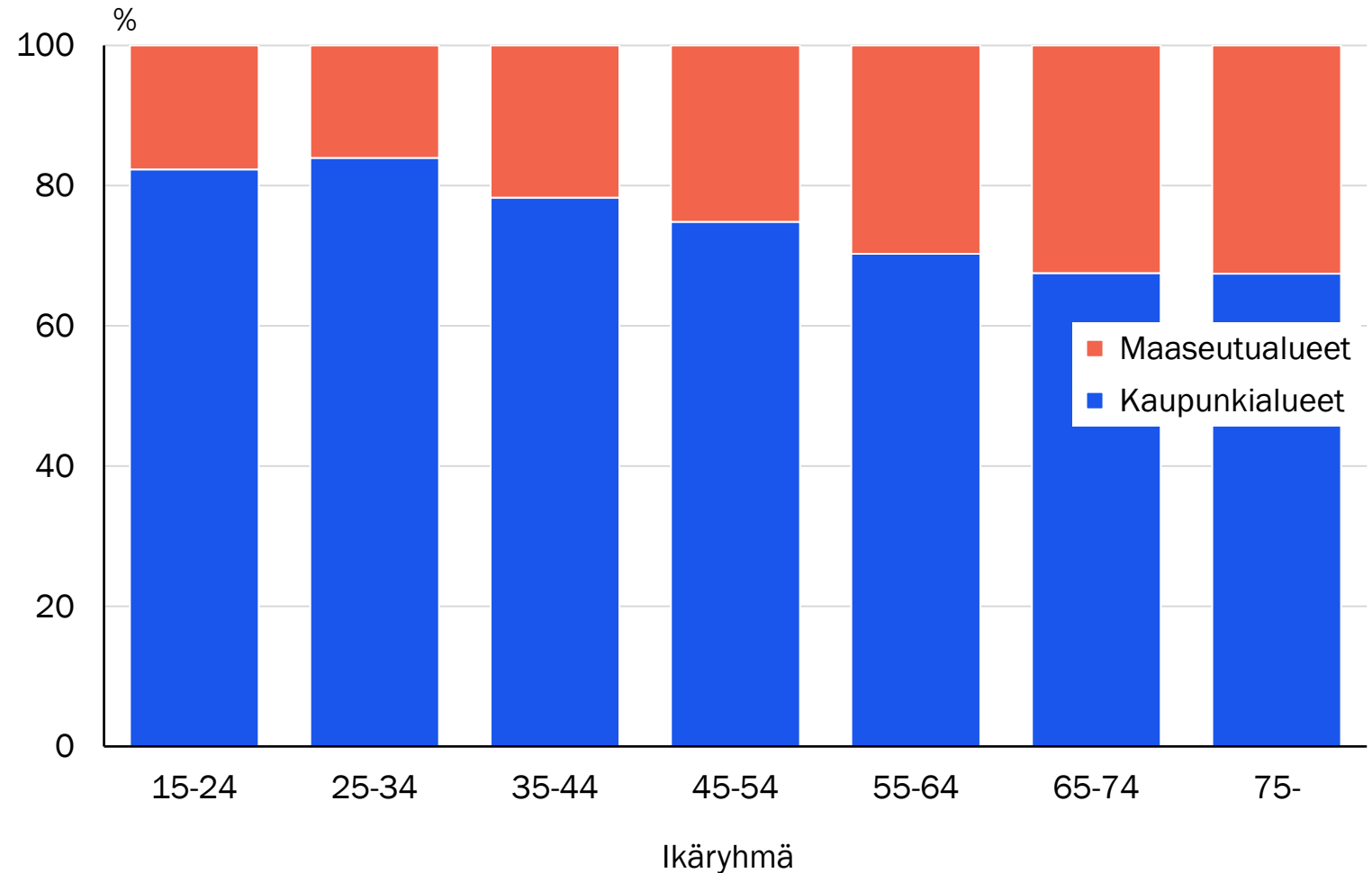

Lähde: Tilastokeskus, perheet

15 vuotta täyttäneiden naisten asuinalue kaupunki- maaseutuluokituksen (2 lk) mukaan 2023, %

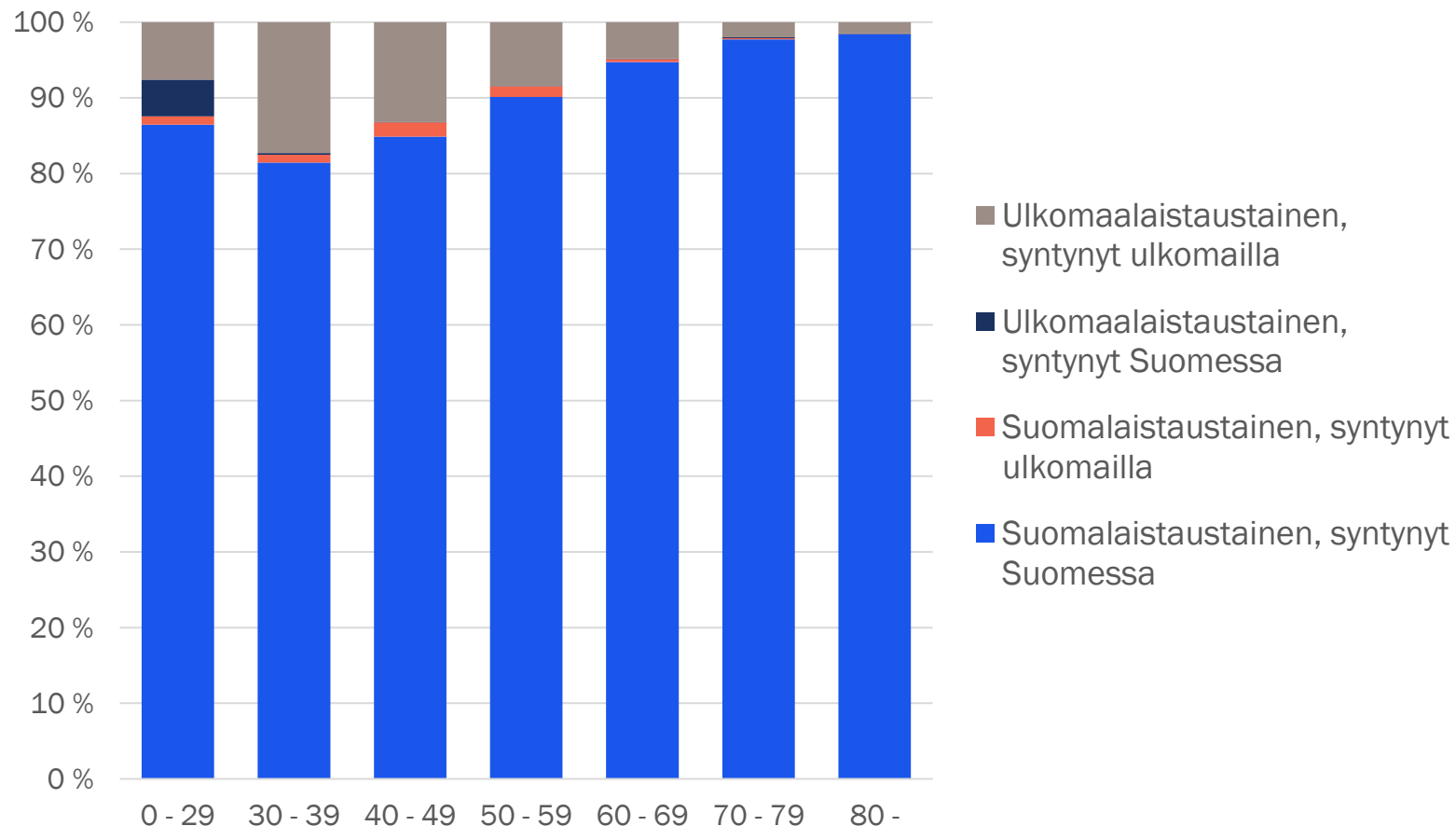
- Mitä vanhemmasta ikäryhmästä kyse, sitä useampi asuu maaseutualueella
- Vastaavasti nuoremmat ikäryhmät asuvat useammin kaupunkialueilla
- 45–54-vuotiaista 75 % asui kaupunkialueilla, 55–64-vuotiaista 70 %

Lähde: Tilastokeskus, väestörakenne

Naiset ikäryhmän ja syntyperän mukaan 2023, %

- Mitä vanhemmasta ikäryhmästä kyse, sitä pienempi on ulkomaalaistaustaisten osuus.
- 40-49-vuotiaista naisista 85 % oli Suomessa syntyneitä suomalaistaustaisia ja 13 % ulkomailla syntyneitä ulkomaalaistaustaisia.
- 60-69-vuotiaista 95 % Suomessa syntyneitä suomalaistaustaisia ja 5 % ulkomailla syntyneitä ulkomaalaistaustaisia.

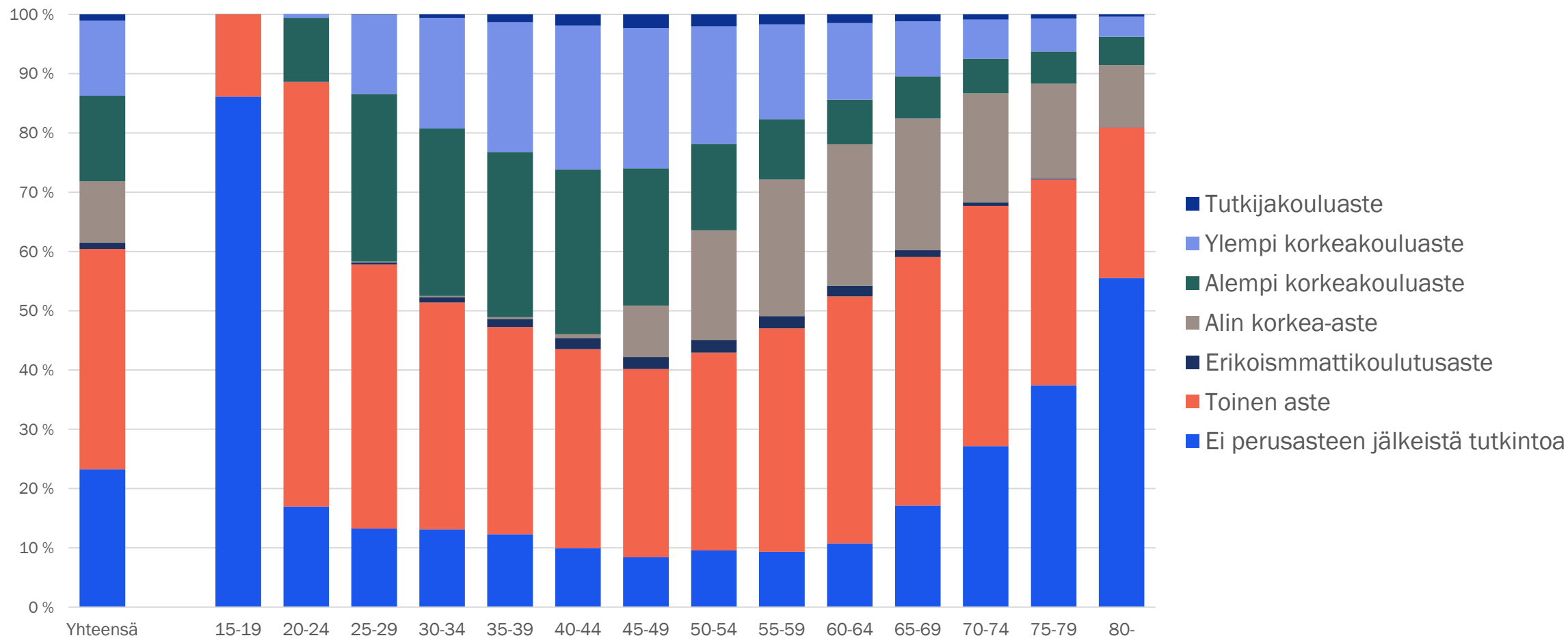

Lähde: Tilastokeskus, väestörakenne

Koulutus ja työelämä

15 vuotta täyttäneiden naisten koulutusaste ikäryhmittäin 2023, %

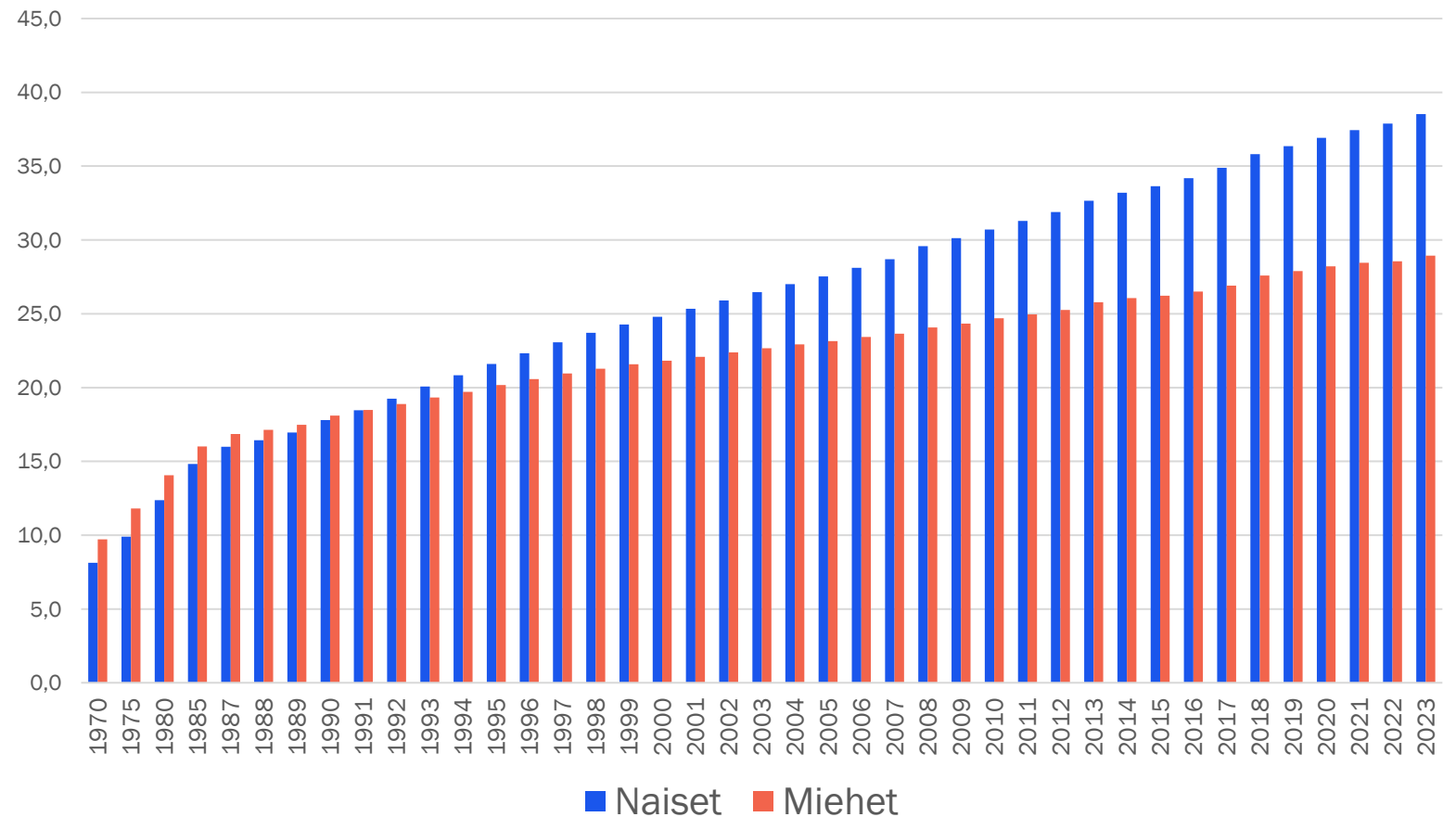
Lähde: Tilastokeskus, väestön koulutusrakenne

Korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus

- Vuodesta 1992 lähtien korkeakoulututkinnon suorittaneiden naisten osuus ollut korkeakoulututkinnon suorittaneita miehiä suurempi.
- Vuonna 2023 15 vuotta täyttäneistä naisista 39 % suorittanut korkeakoulututkinnon, miehistä 29 %

Korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneestä väestöstä 1970-2023, %

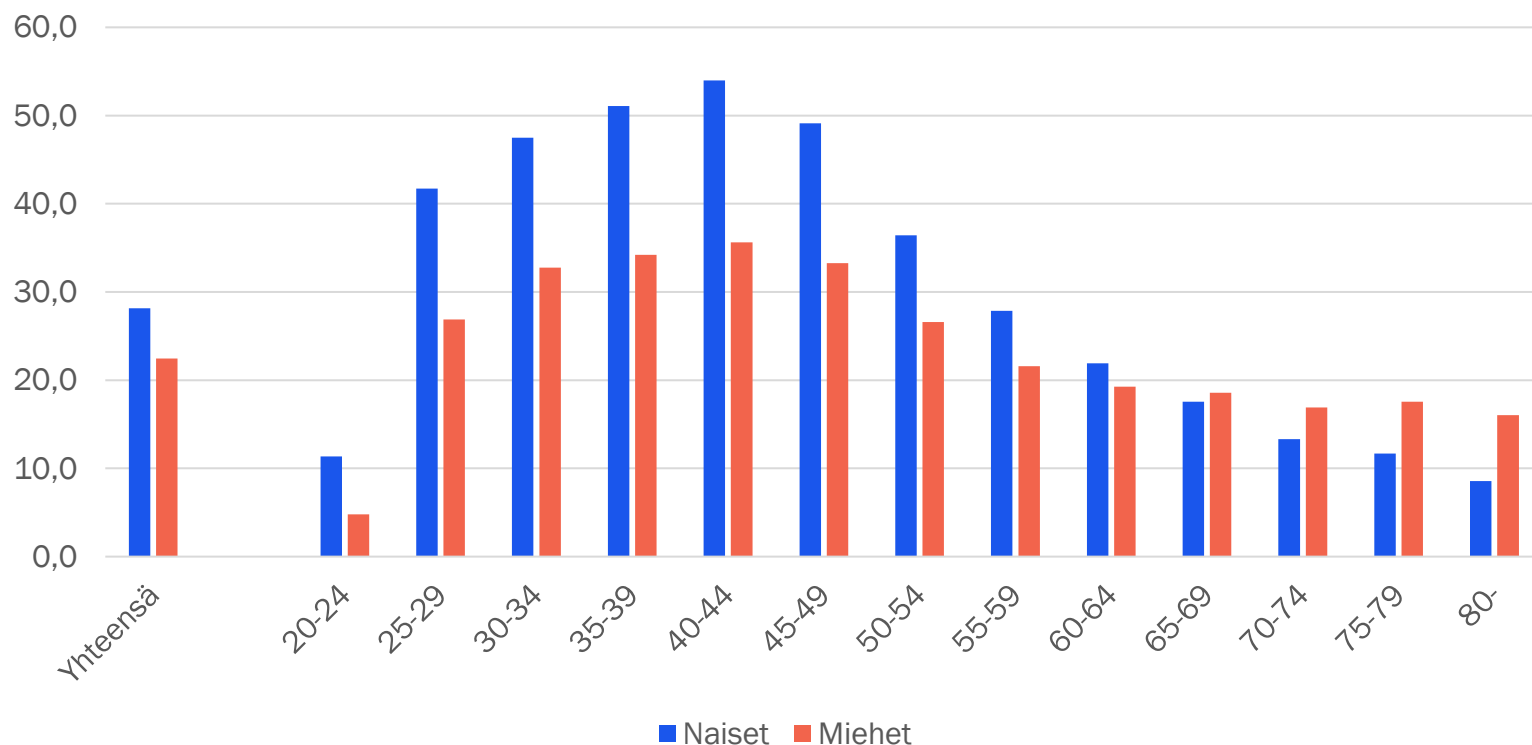
Lähde: Tilastokeskus, väestön koulutusrakenne

Koulutetut naiset

- Alle 65-vuotiaiden ikäryhmissä naisilla useammin korkeakoulututkinto kuin miehillä
- Vanhimmissa ikäryhmissä miehillä naisia useammin korkeakoulututkinto
- 40–44-vuotiaat naiset kaikkein koulutetuimpia: 54 % suorittanut korkeakoulututkinnon

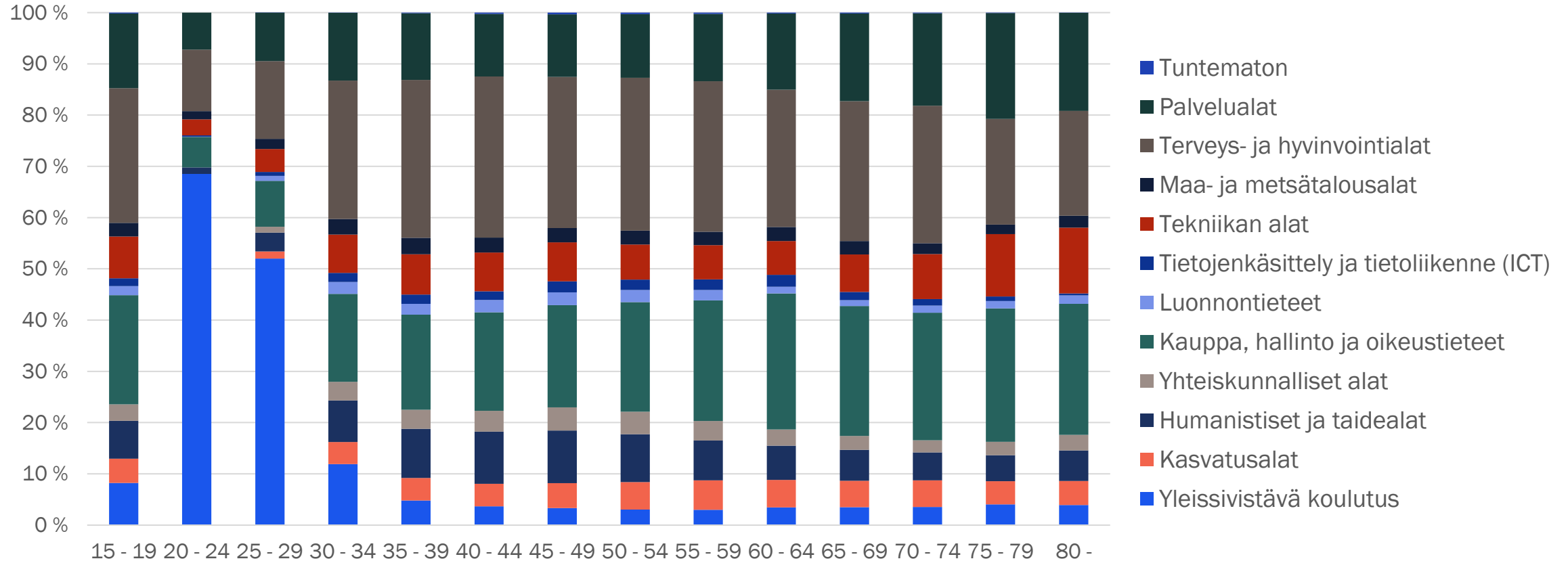
Korkeakoulututkinnon suorittaneet ikäryhmän mukaan
2023, %

Lähde: Tilastokeskus, väestön koulutus rakenne

Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneiden 15 vuotta täyttäneiden naisten koulutusala, %

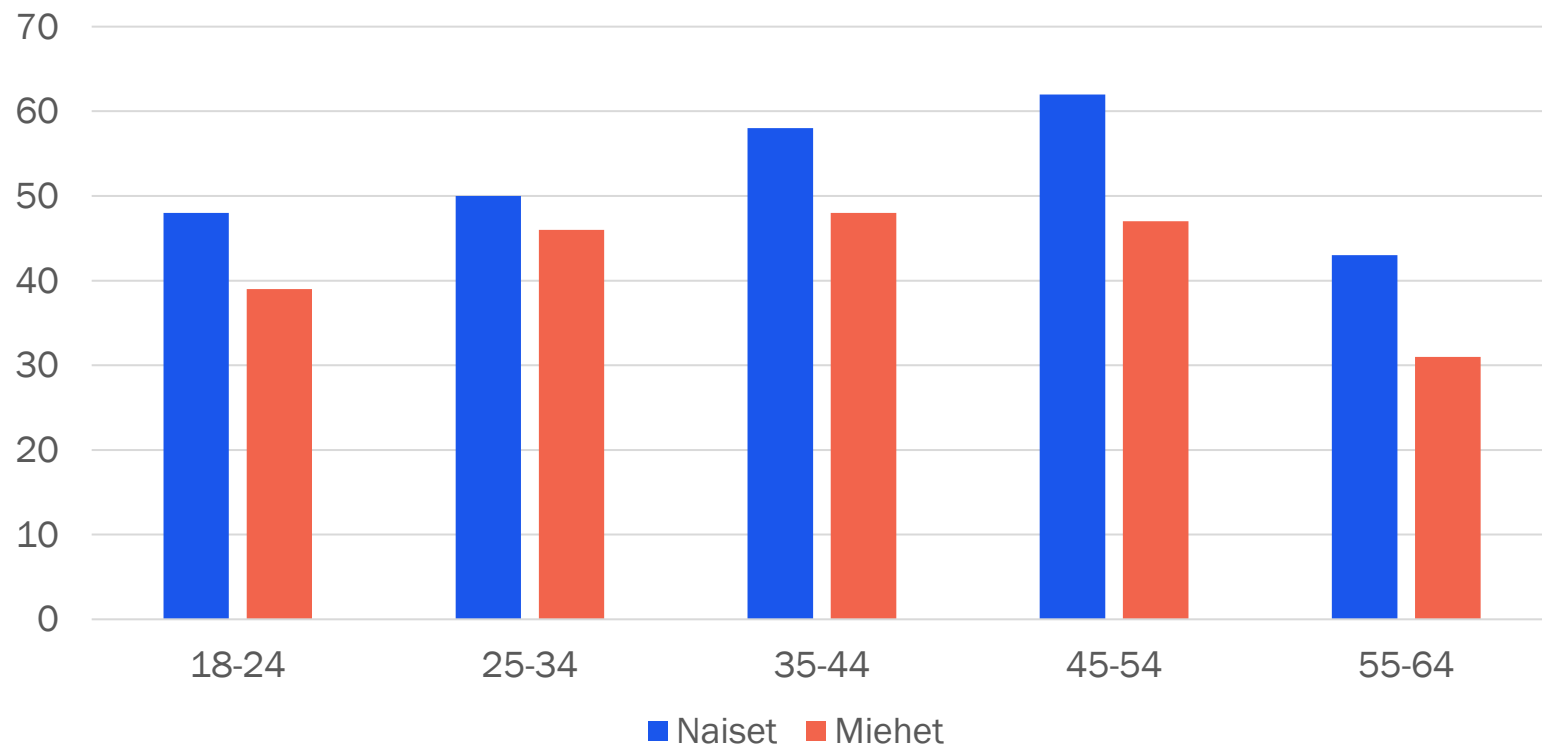

Lähde: Tilastokeskus, väestön koulutus rakenne

Aikuiskoulutukseen osallistuminen

- Naiset miehiä aktiivisempia aikuiskoulutukseen osallistujia kaikissa ikäluokissa vuonna 2022
- 45-54-vuotiaat naiset osallistuivat aktiivisimmin aikuiskoulutukseen
- Korkea-asteen tutkinnon suorittaneet olivat selvästi muita useammin aikuiskoulutuksessa vuonna 2022

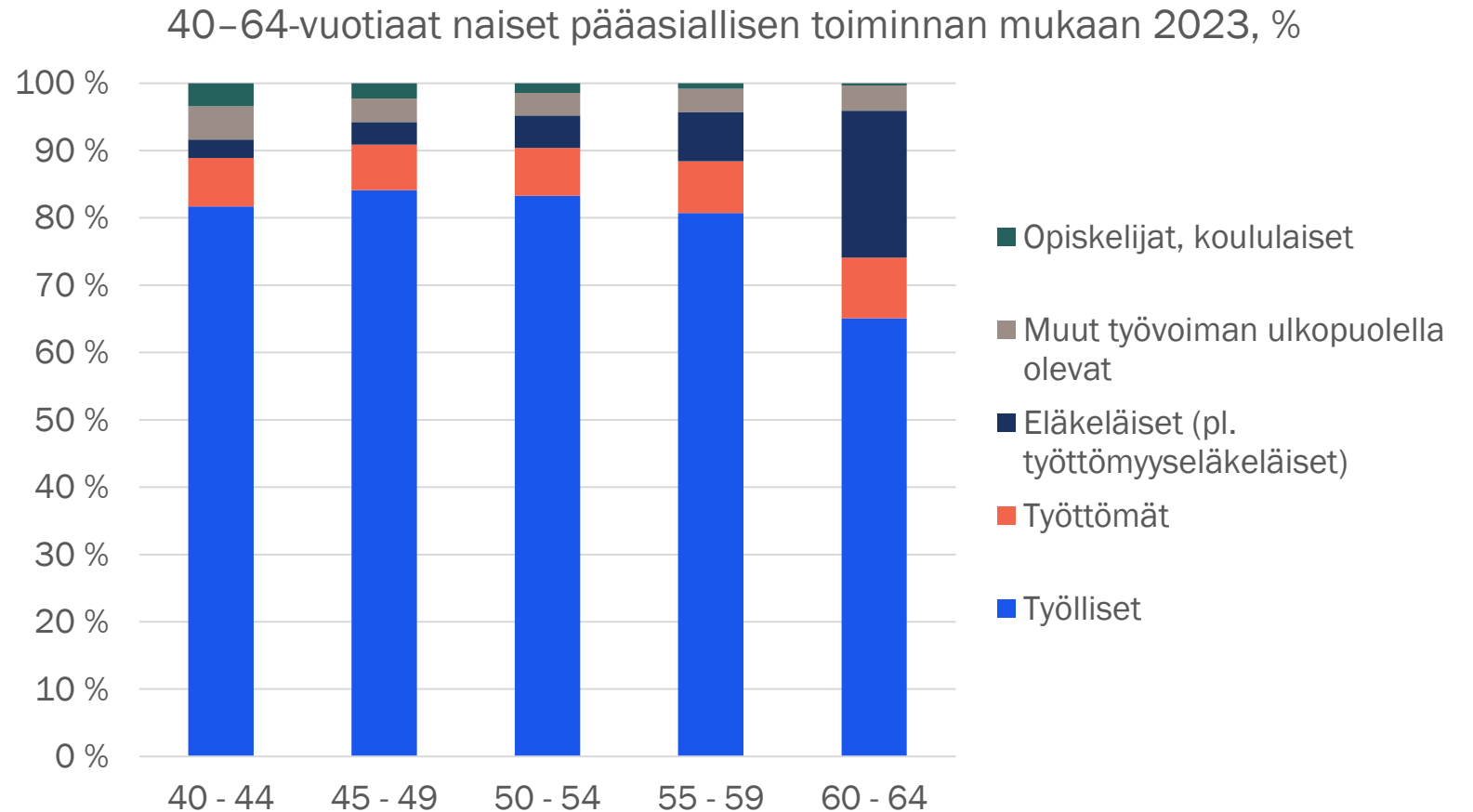
Aikuiskoulutukseen osallistuminen vuonna 2022
(18–64-vuotias väestö)

Lähde: Tilastokeskus, aikuiskoulutukseen osallistuminen

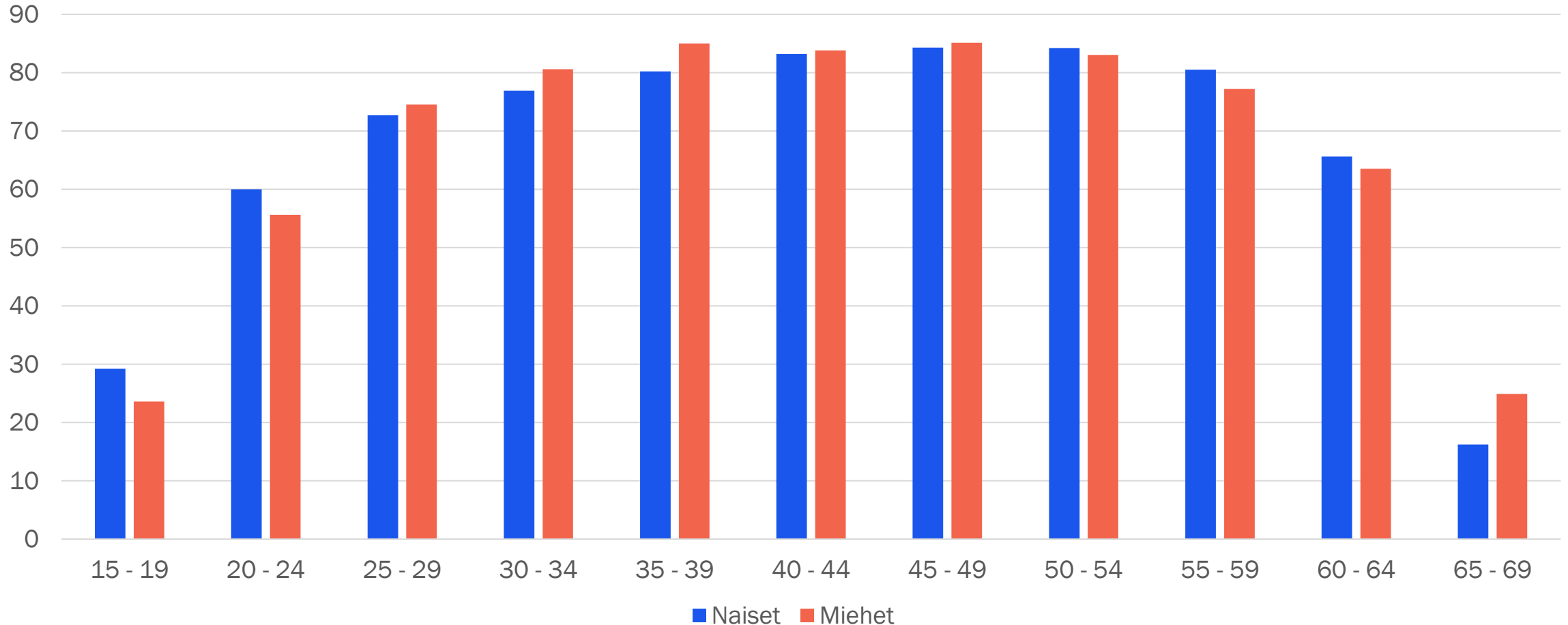
Pääasiallinen toiminta

- 40–64-vuotiaat ovat pääosin työllisiä
- 40–44-vuotiaissa hieman useammin muita työelämän ulkopuolella olevia ja opiskelijoita
- 60–64-vuotiailla eläkkeellä olevien osuus on jo suurempi

Lähde: Tilastokeskus, työssäkäyntitilasto

Työllisyysaste ikäryhmittäin 2024, %

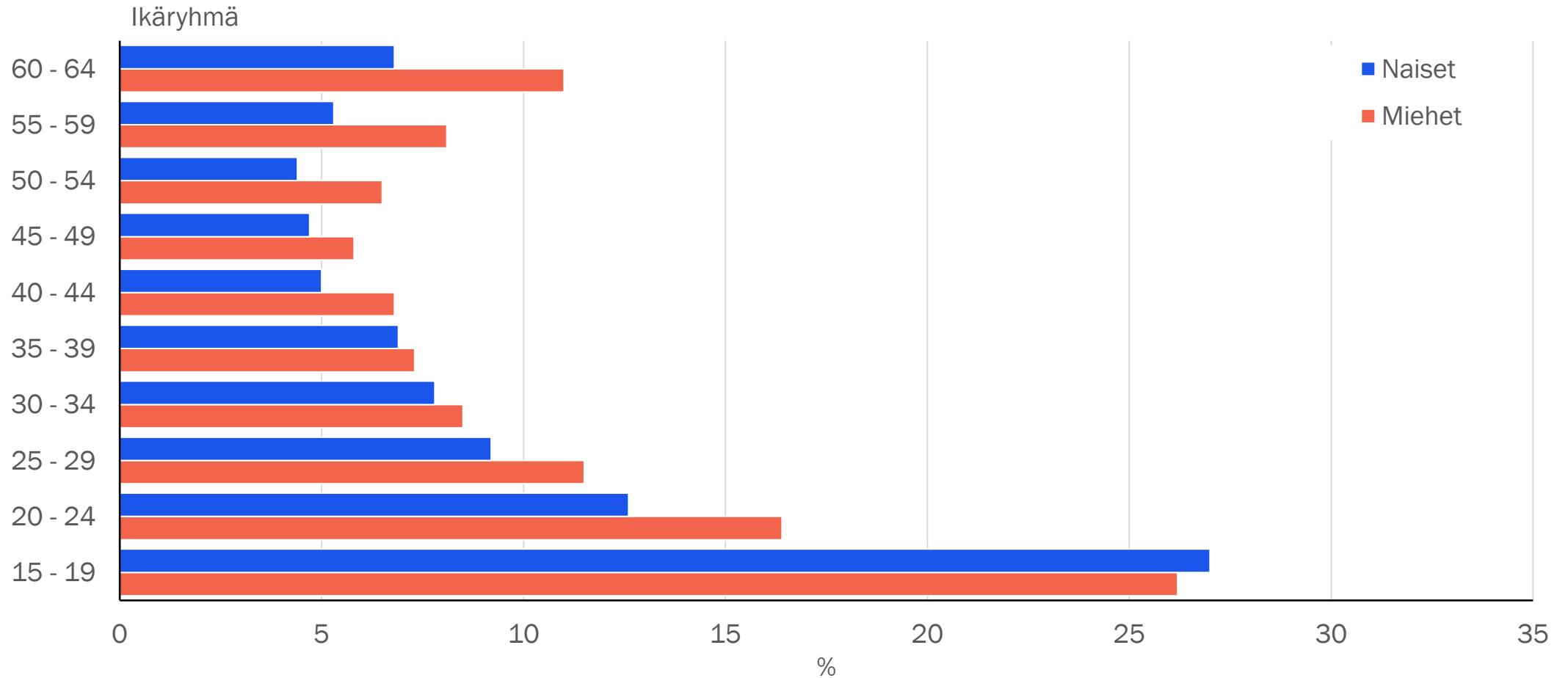

Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus

Työllisyysaste = 15-64-vuotiaiden työllisten %-osuus samanikäisestä väestöstä.

Työttömyysasteet ikäryhmittäin 2024, %

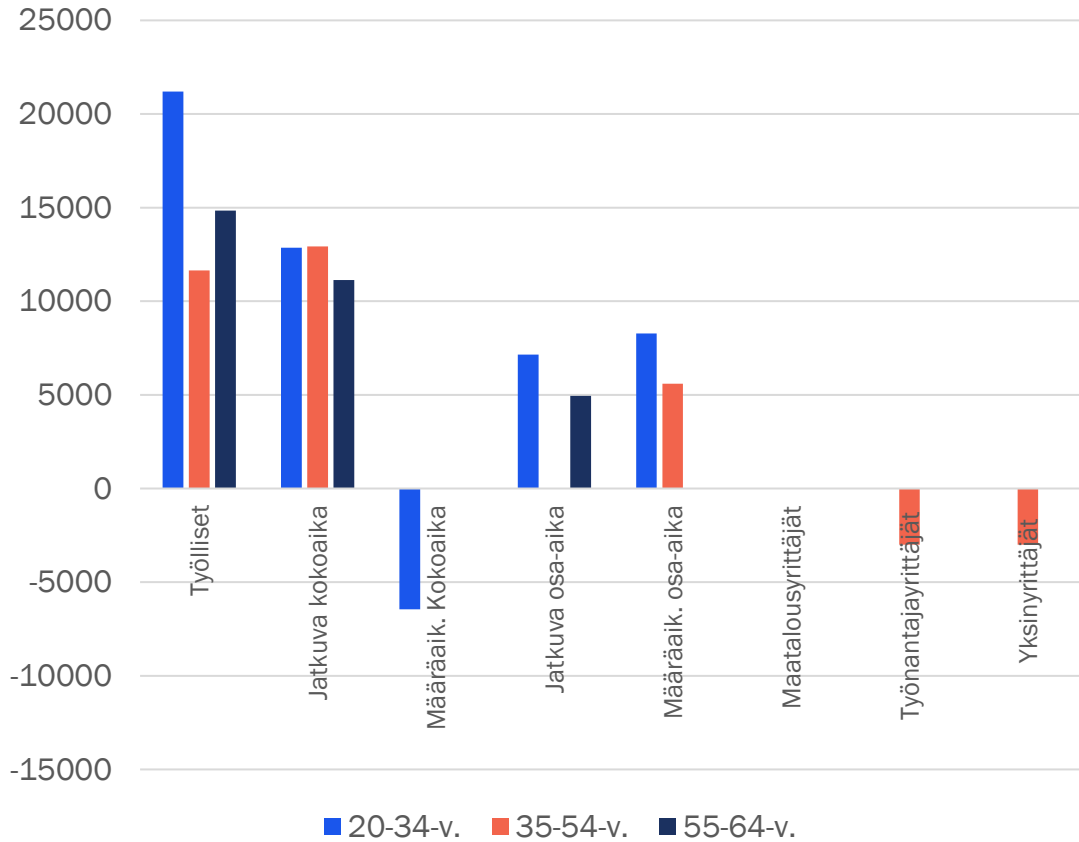

Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus

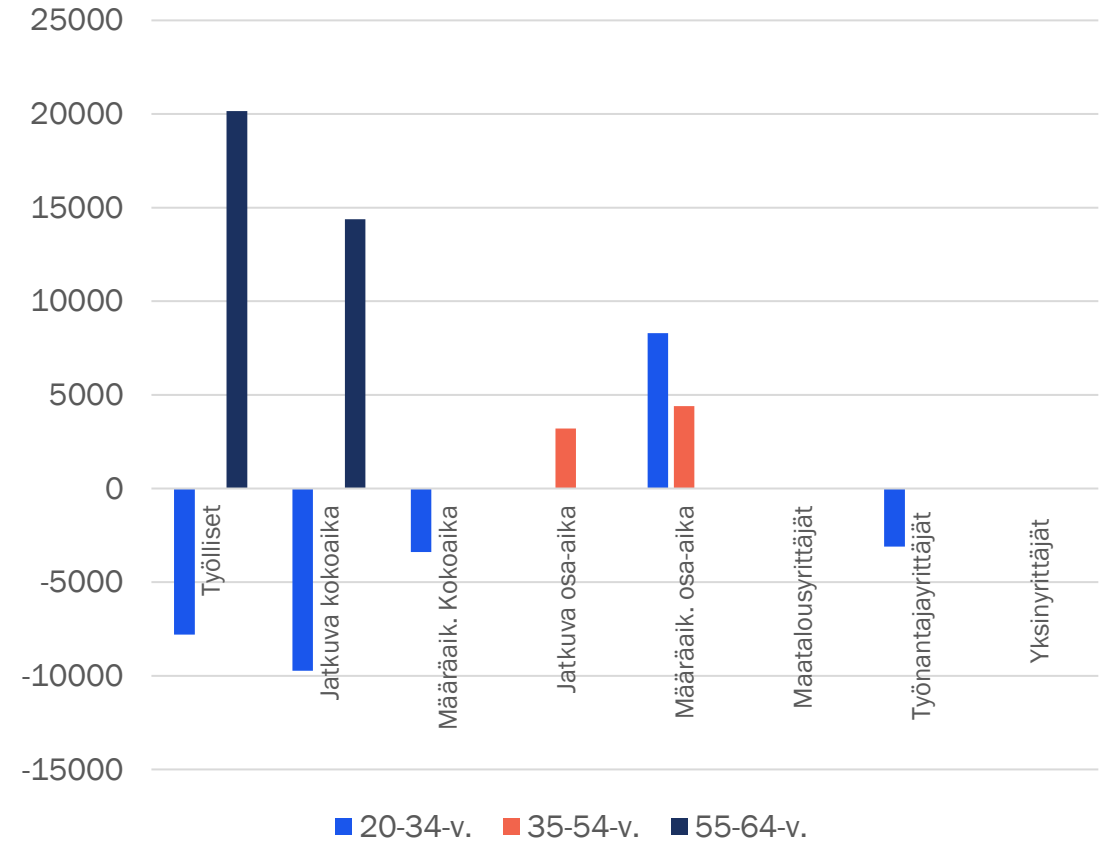

Muutos 20-64-vuotiaiden työnteon muodoissa 2019-2023 sukupuolen ja ikäryhmän mukaan*, henkilöä

Naiset

Miehet

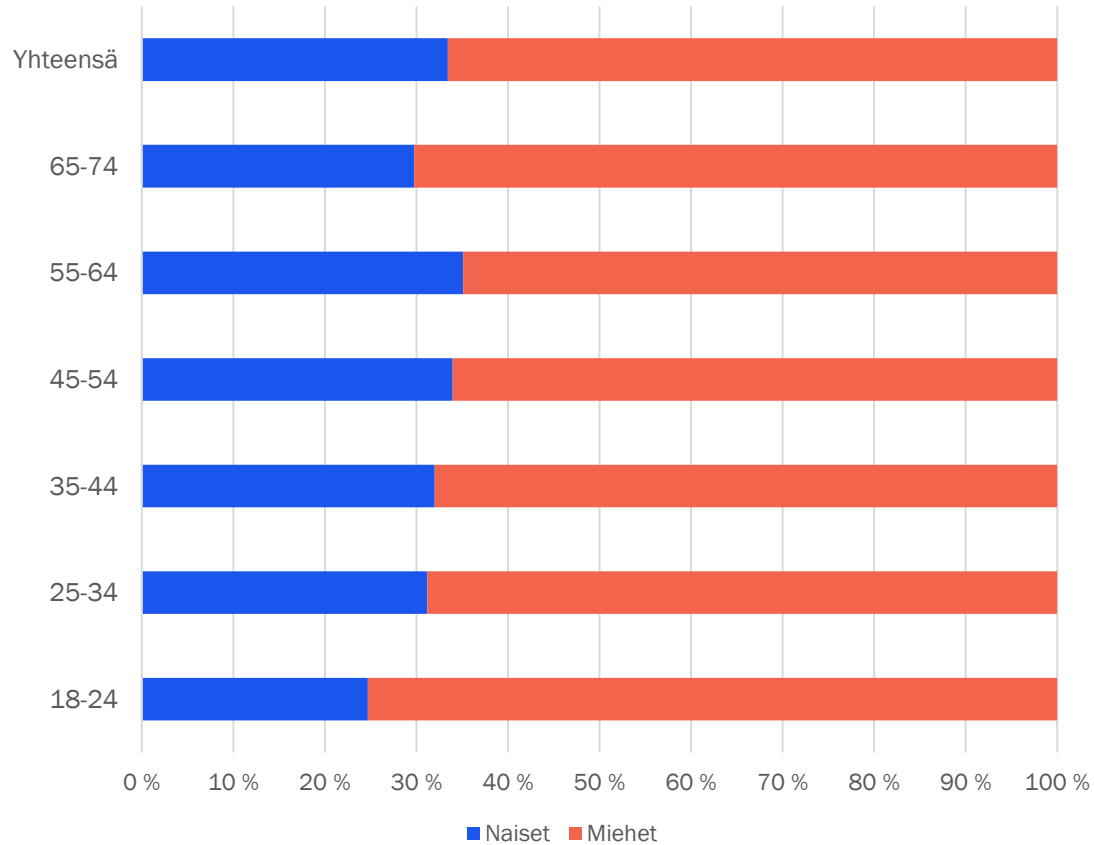
*Alle 3000 henkilön muutoksia ei näytetä

Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus

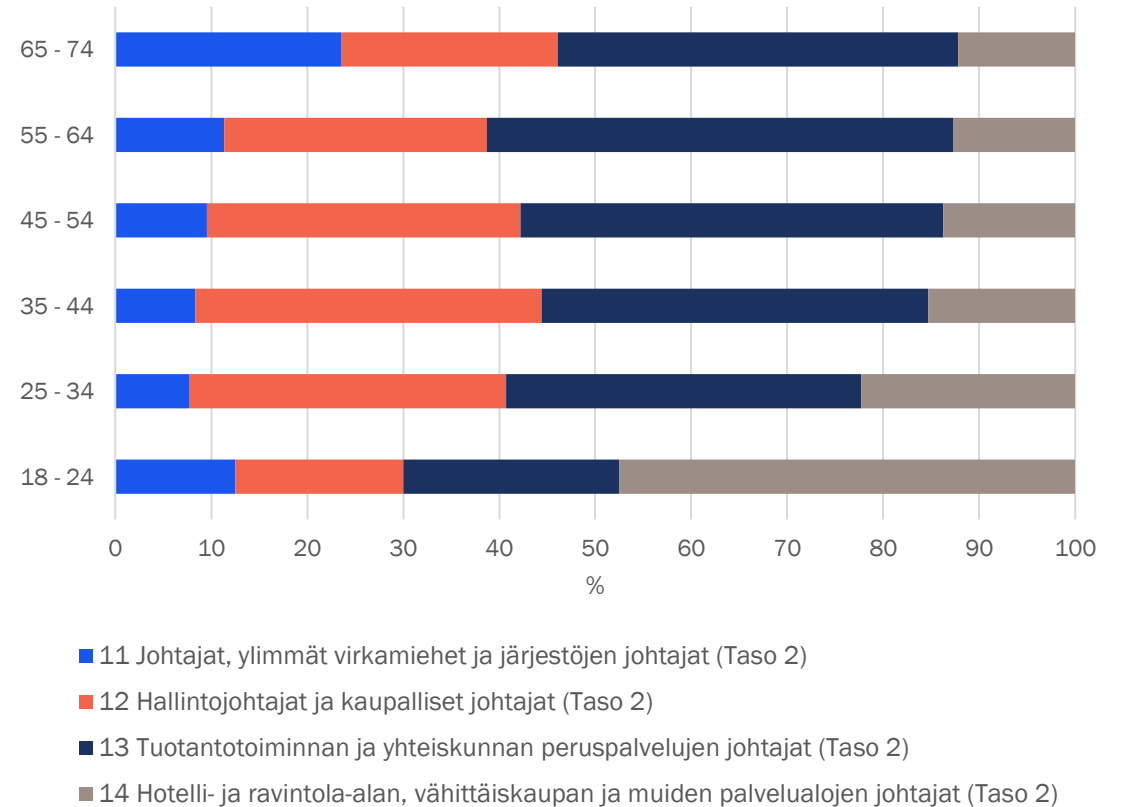

Johtajana toimivat (ammattiryhmä 1) 2022 ikäryhmän ja sukupuolen mukaan, %

Johtajana toimivien sukupuolijakauma, %

Johtajana toimivat naiset johtajuusammattiryhmän (taso 2) ja ikäryhmän mukaan, %

Lähde: Tilastokeskus, työssäkäyntitilasto

Työssä koetaan syrjintää

34 % palkansaajista havainnut

- Naiset 40 %, miehet 29 %
- Ikään perustuva, vanhoihin kohdistuva
 - Naiset 8 %, miehet 6 %
- Sukupuoli, naisiin kohdistuva
 - Naiset 8 %, miehet 3 %

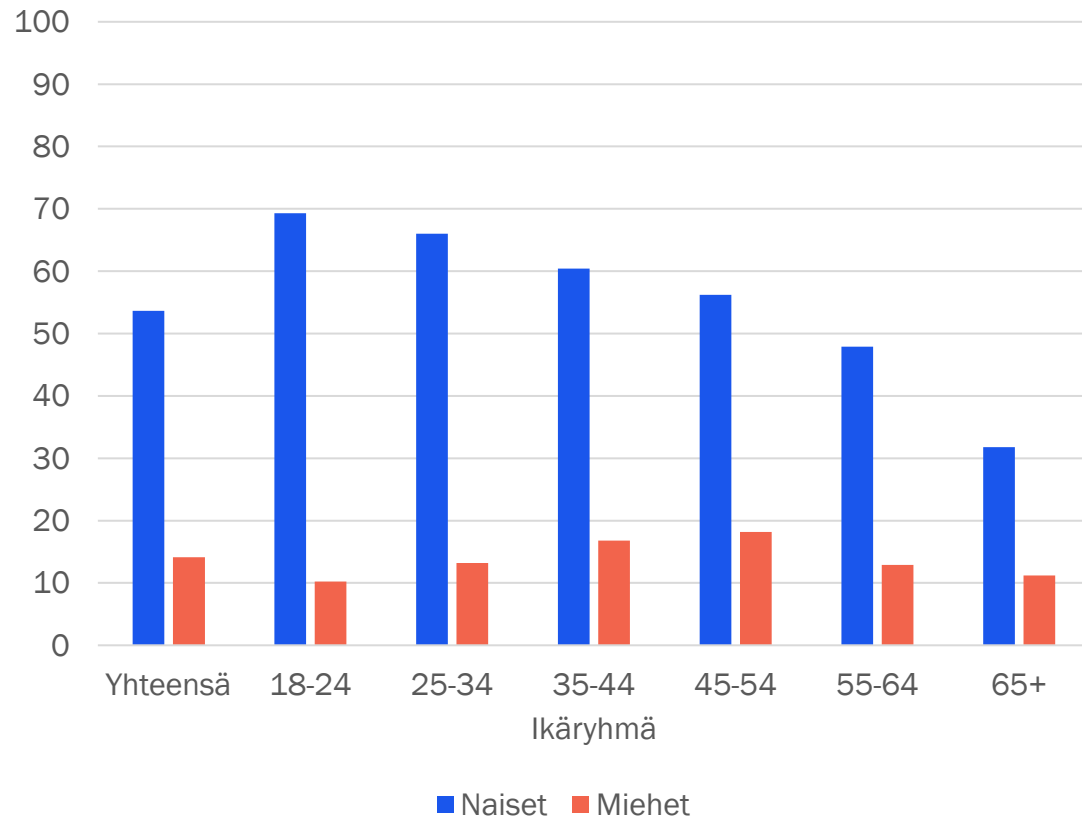
6 % palkansaaja kokenut itse työsyryjintää

- Naiset 20 %, miehet 11 %

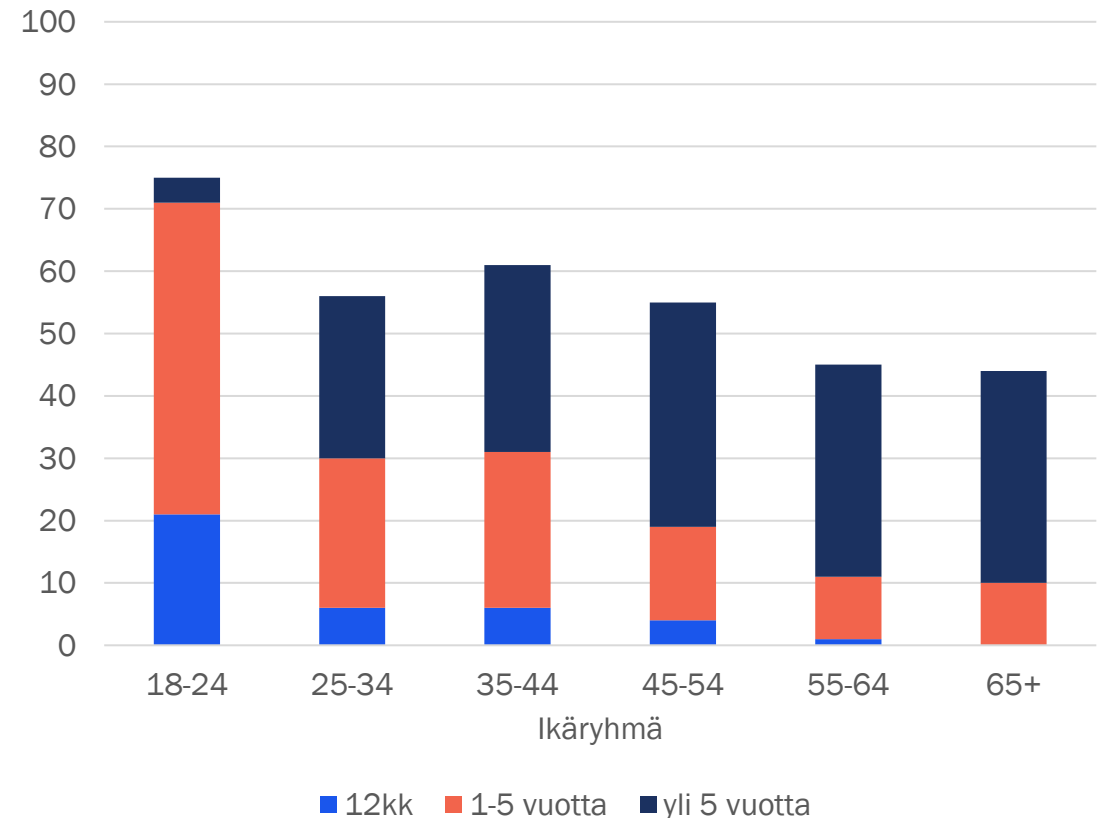
Lähde: Tilastokeskus, työolotutkimus 2023

Seksuaalisen häirinnän kokemukset työssä, %

Työelämässä (työuran aikana) häirintää kokeneet ikäryhmän mukaan

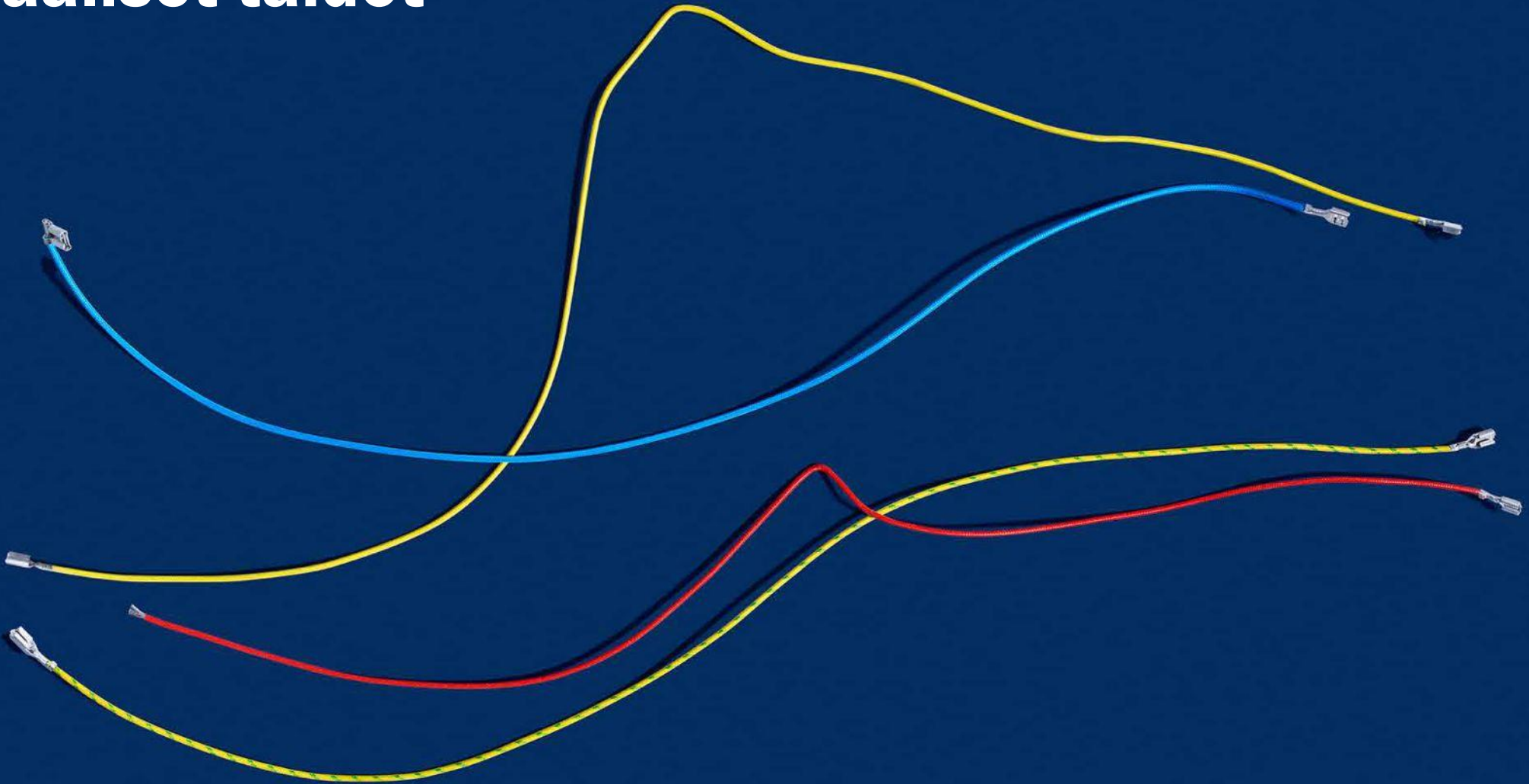
Viimeisimmän työssä koetun seksuaalisen häirinnän ajankohta iän mukaan, %

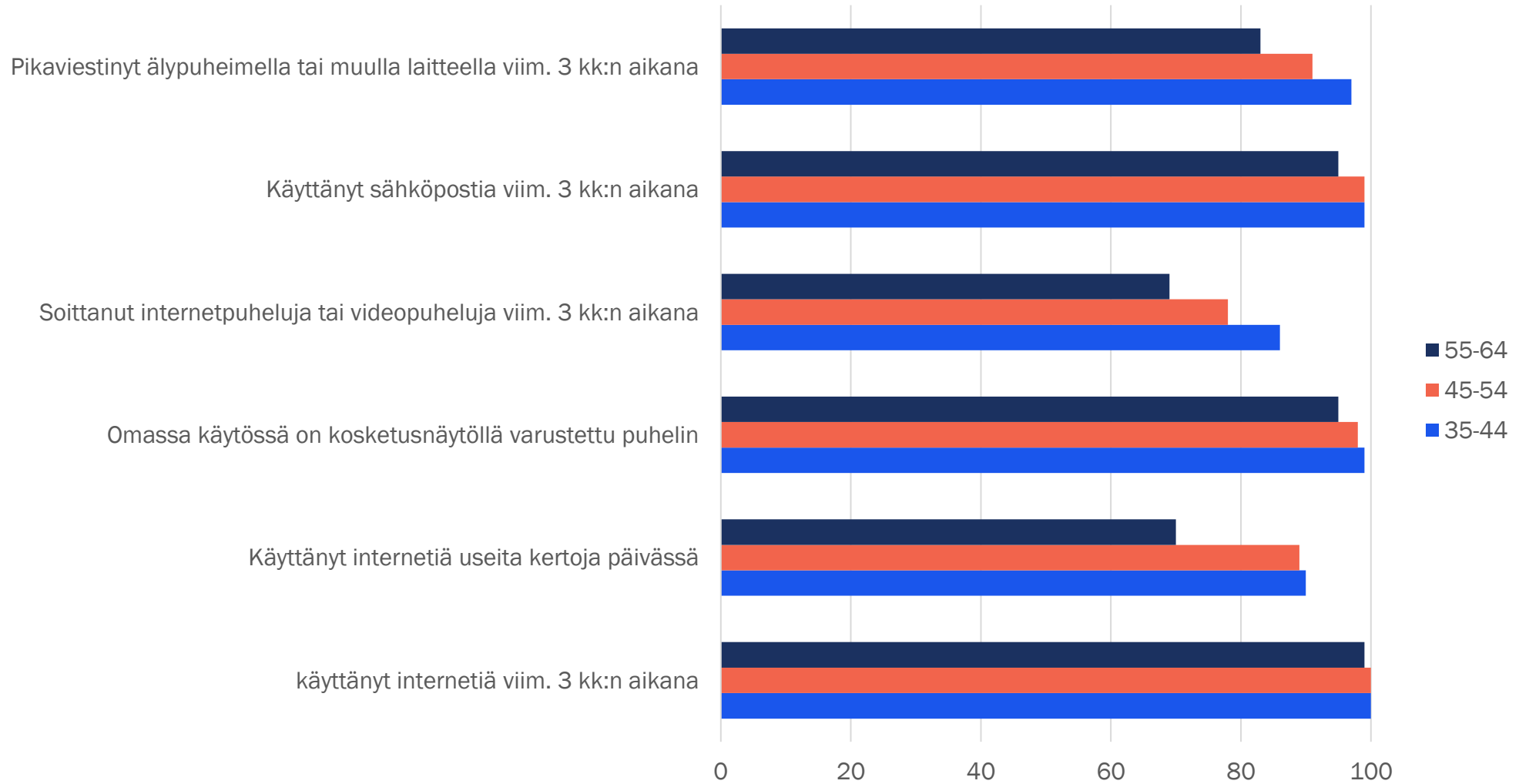
Lähde: Tilastokeskus, Sukupuolistunut väkivalta ja lähisuhdeväkivalta Suomessa 2021

Digitaaliset taidot

35–64-vuotiaiden tieto- ja viestintätekniikan käyttö 2024, %

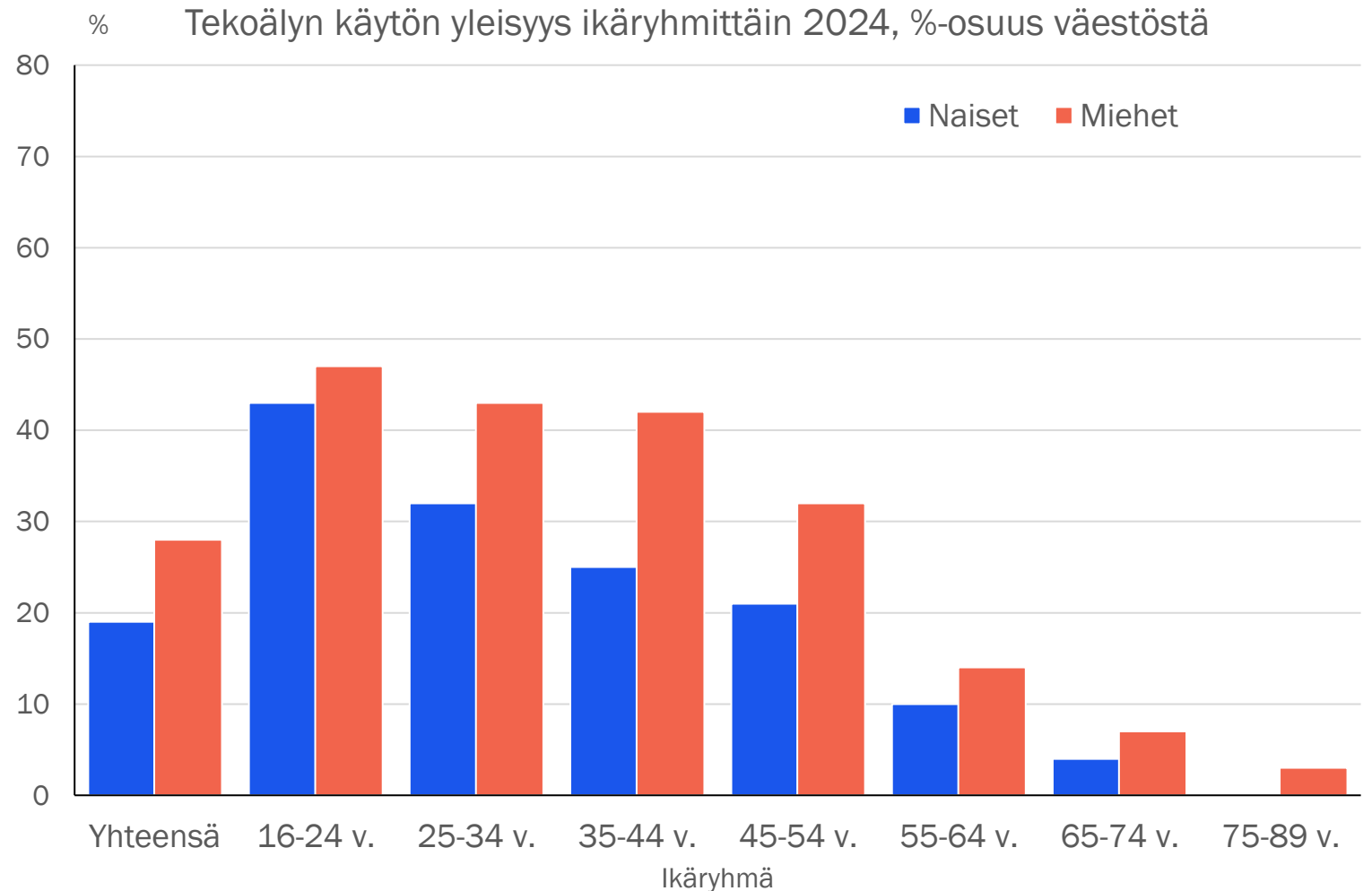

Lähde: Tilastokeskus, väestön tieto- ja viestintätekniikan käyttö

Tekoälyn käyttämässä on eroja ikäryhmien välillä

- Nuorimmat ikäryhmät käyttivät tekoälyä selvästi useammin kuin vanhemmat ja miehet naisia useammin
- 55+-vuotiaat naiset käyttävät tekoälyä selvästi harvemmin kuin nuoremmat naiset tai miehet
- 55–64-vuotiaista naisista vain joka 10. käytti tekoälyä,

Lähde: Tilastokeskus, väestön tieto- ja viestintätekniikan käyttö

Toimeentulo

Keskikuukausiansio 2023

Naiset 3,608€
Miehet 4,258€

Lähde: Tilastokeskus, ansiotasoindeksi

Sukupuolten palkkaero 2023

Suomessa 15,3%

Kokoaikaisen työntekijän kuukausitulot

Lähde: Tilastokeskus, ansiotasoindeksi

Sukupuolten välinen eläke-ero 2023

Naisten keskimääräinen eläke on noin 400€/kk miesten keskimääräistä eläkettä pienempi

Lähde: Eläketurvakeskus ja Kela

Köyhyysriskissä tai syrjäytymisriskissä olevien osuus 2022

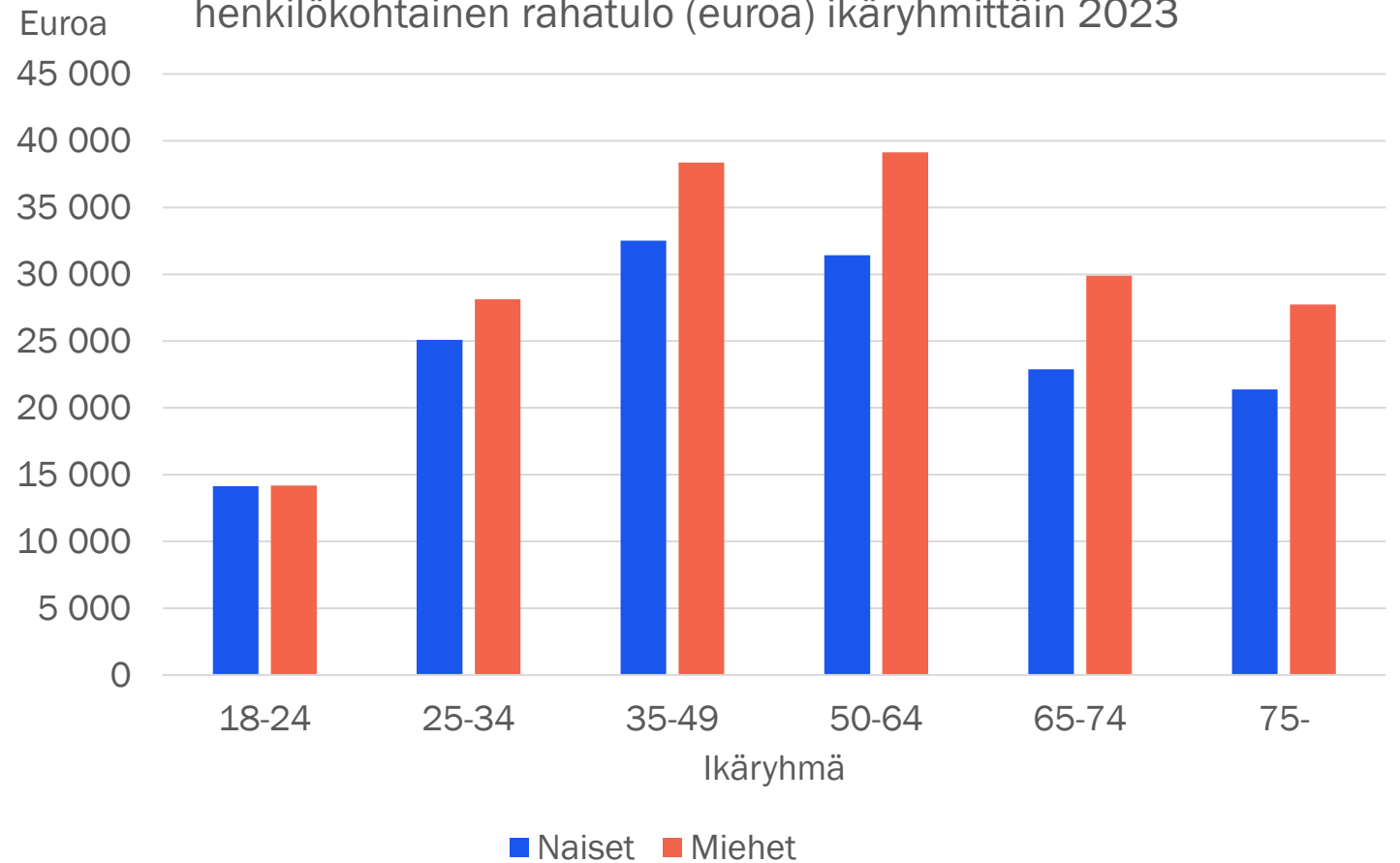
Naiset 16,5%
Miehet 15,3%

Lähde: Tilastokeskus, elinolot

Käytettävissä olevat tulot

- Miesten keskimääräiset käytettävissä olevat tulot nuorinta ikäryhmää lukuun ottamatta kaikissa ikäryhmissä naisten tuloja suuremmat
- Naisilla keskimääräiset käytettävissä olevat rahatulot suurimmat 35–49-vuotiailla ja 50–64-vuotiailla

Aikuisväestön keskimääräinen käytettävissä oleva henkilökohtainen rahatulo (euroa) ikäryhmittäin 2023

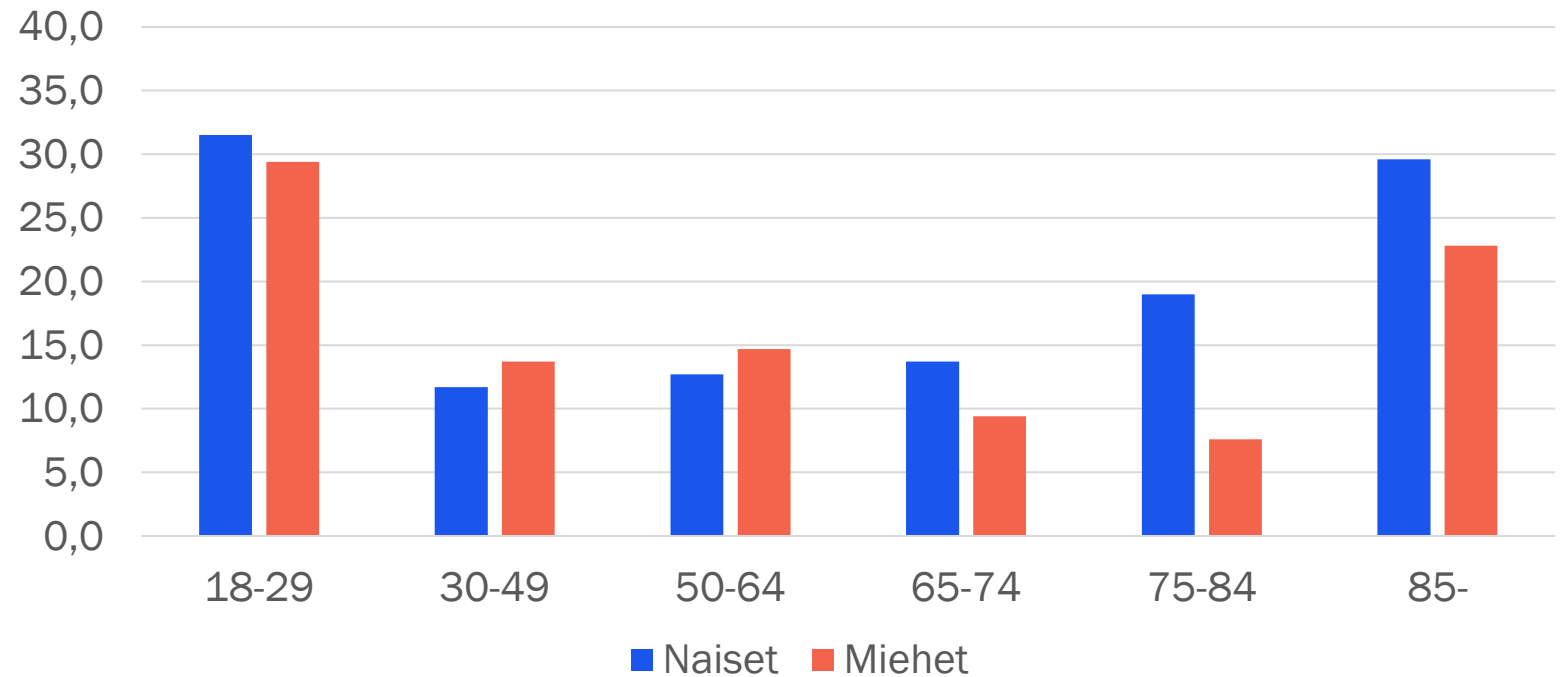
Lähde: Tilastokeskus, tulonjakotilasto

Köyhyys- tai syrjäytymisriski

- Naisilla köyhyys- tai syrjäytymisriski miehiä suurempaa alle 30-vuotiailla ja 65+ -vuotiailla

Köyhyys- tai syrjäytymisriskissä olevien osuus 2022, %
(18 v. täyttäneet henkilöt)

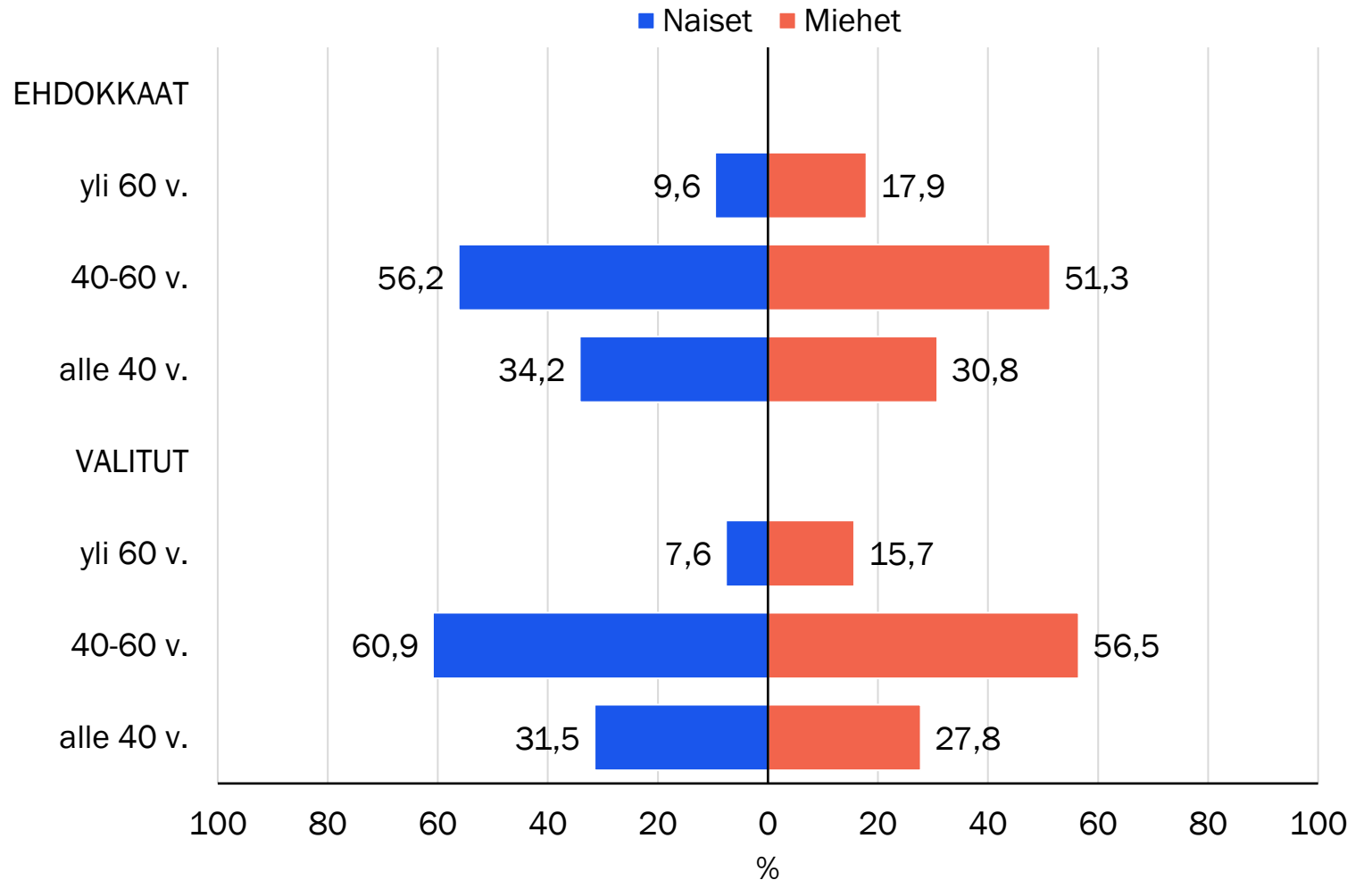
Lähde: Tilastokeskus, elinolotilasto

Yhteiskunnallinen vaikuttaminen

Ehdokkaat ja valitut ikäryhmittäin eduskuntavaaleissa 2023, %

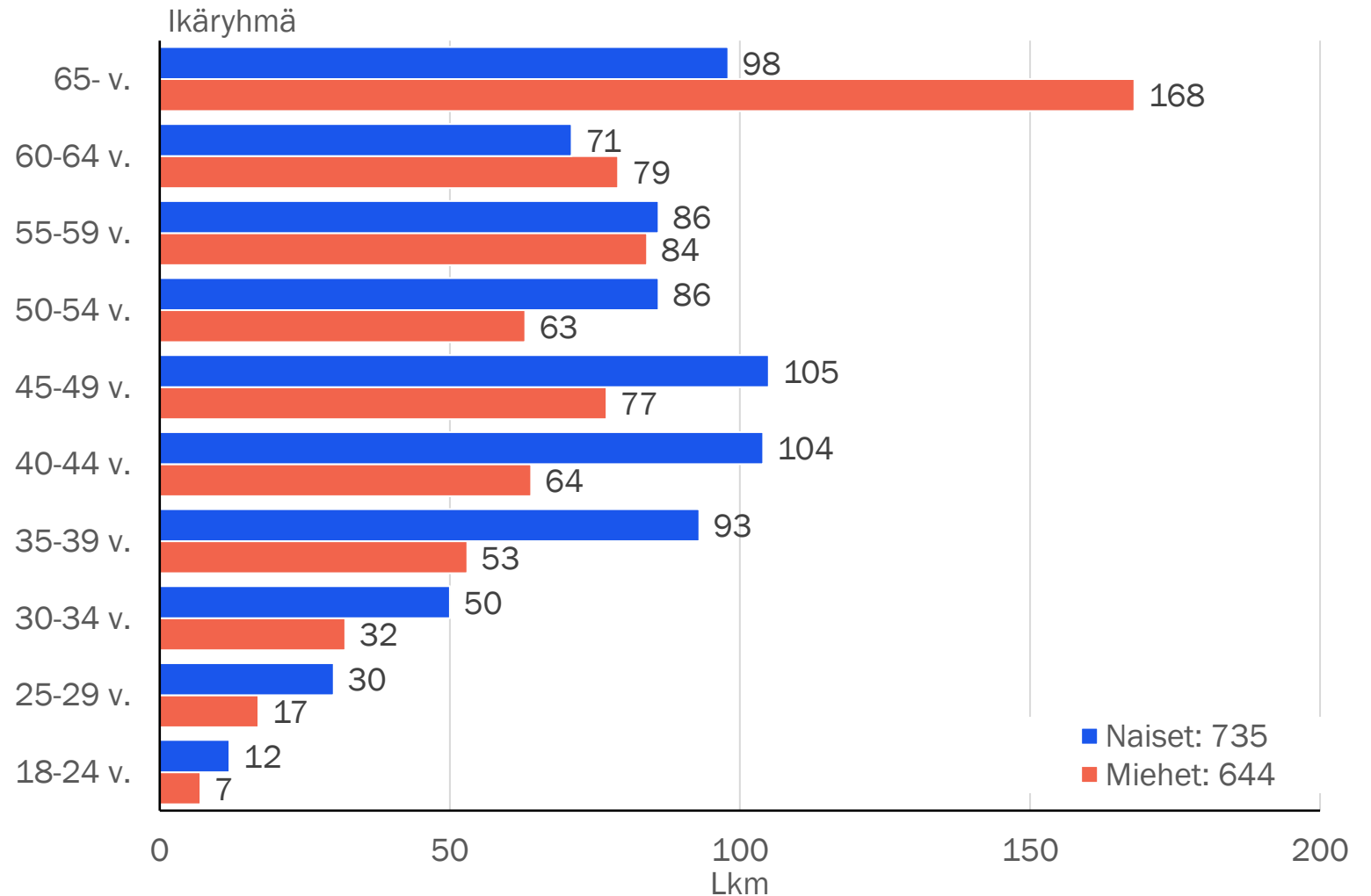
- Kansanedustajien keski-ikä
naiset 45,6 vuotta
miehet 47,6 vuotta
- Ehdokkaat ja valitut tyypillisimmin 40–60-vuotiaita
- Naisilla sekä alle 40-vuotiaiden että 40–60-vuotiaiden osuus suurempi kuin miehillä, joilla yli 60-vuotiaiden osuus on suurempi kuin naisilla

Lähde: Tilastokeskus, vaalitilastot

Valitut ikäryhmittäin aluevaaleissa 2022, lkm

- Valittuja naisia oli lukumääräisesti miehiä enemmän kaikissa paitsi yli 60-vuotiaiden ikäryhmässä
- Valittujen naisten määrä oli suurin 40–49-vuotiaissa

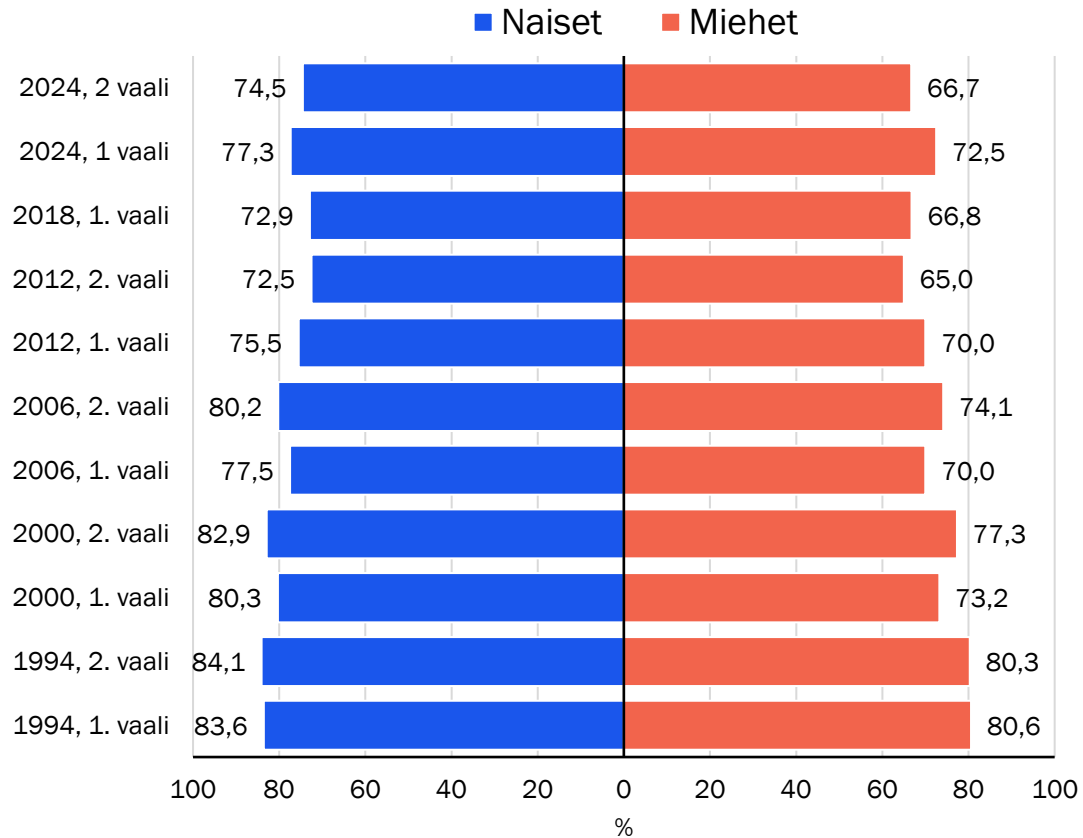

Lähde: Tilastokeskus, vaalitulokset

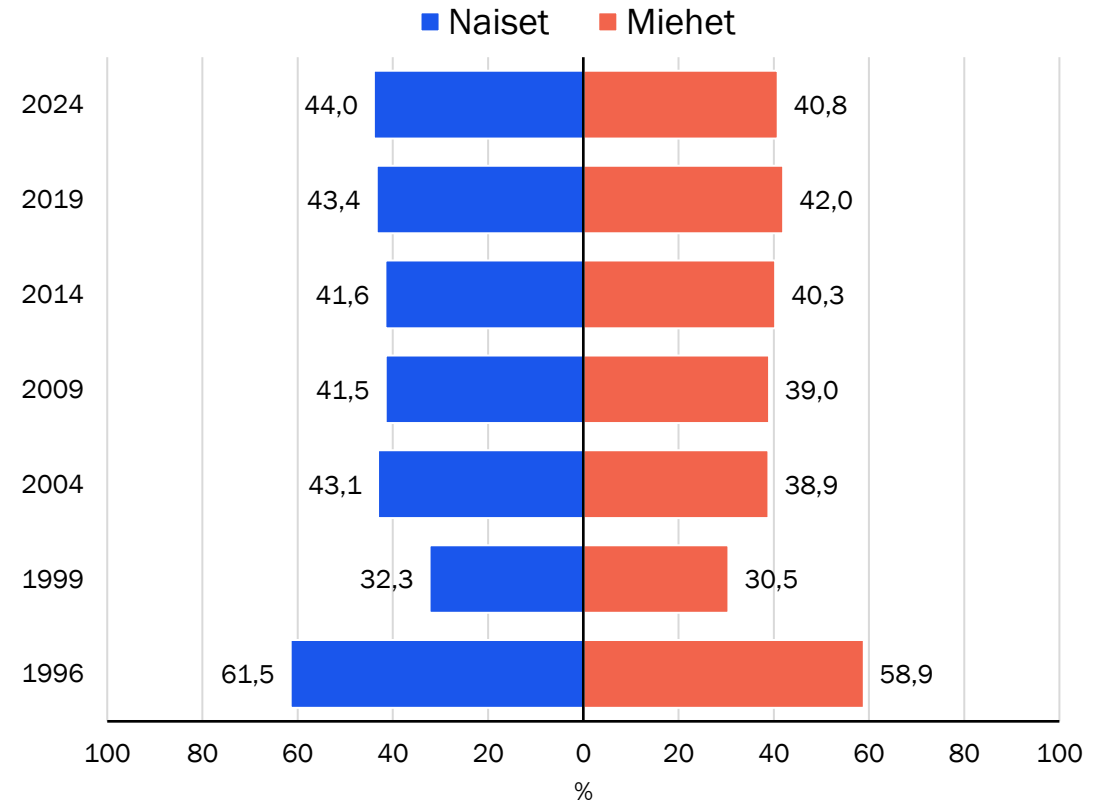

Äänestysaktiivisuus* vaaleissa

Presidentinvaalit 1994–2024 (1. ja 2. vaali), %

Europarlamenttivaalit 1996–2024, %

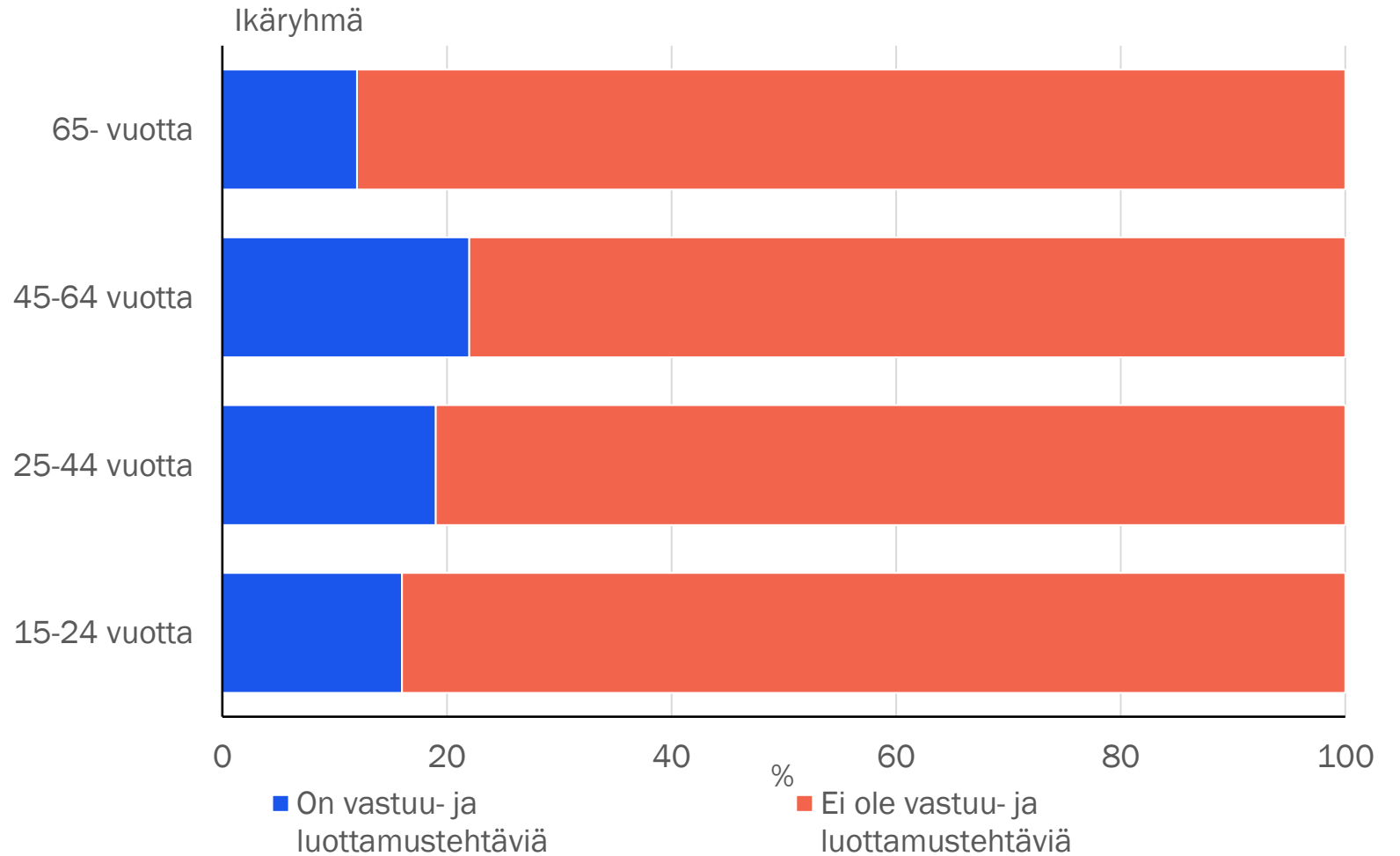
* Suomessa asuvat Suomen kansalaiset

Lähde: Tilastokeskus, vaalitulostot

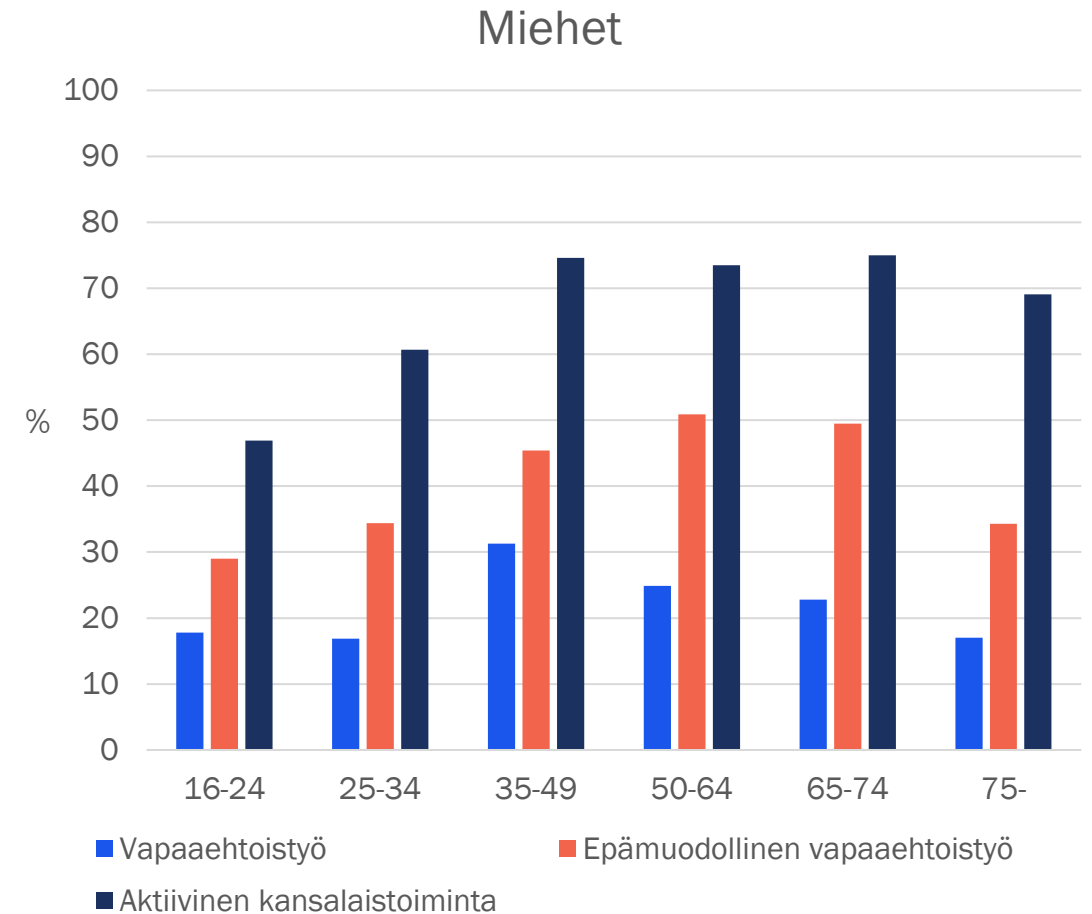
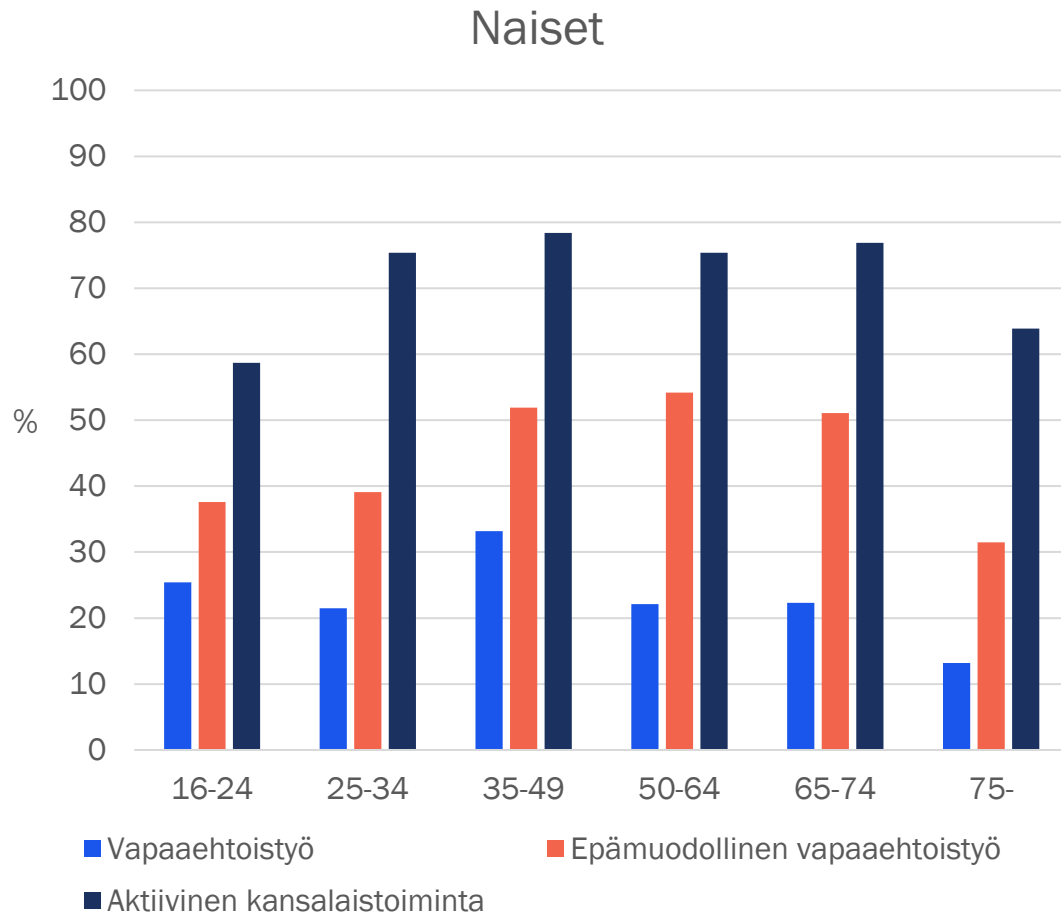
Vastuu- ja luottamustehtäviä tehneiden naisten osuus ikäryhmittäin 2021

- 45–64-vuotiaat aktiivisimpia vastuu- ja luottamustehtävissä

Lähde: Tilastokeskus, ajankäyttö

Vapaaehtoistyön tekeminen ja aktiiviseen kansalaistoimintaan osallistuminen 12 kk:n aikana (16 v. täyttänyt väestö) 2022, %

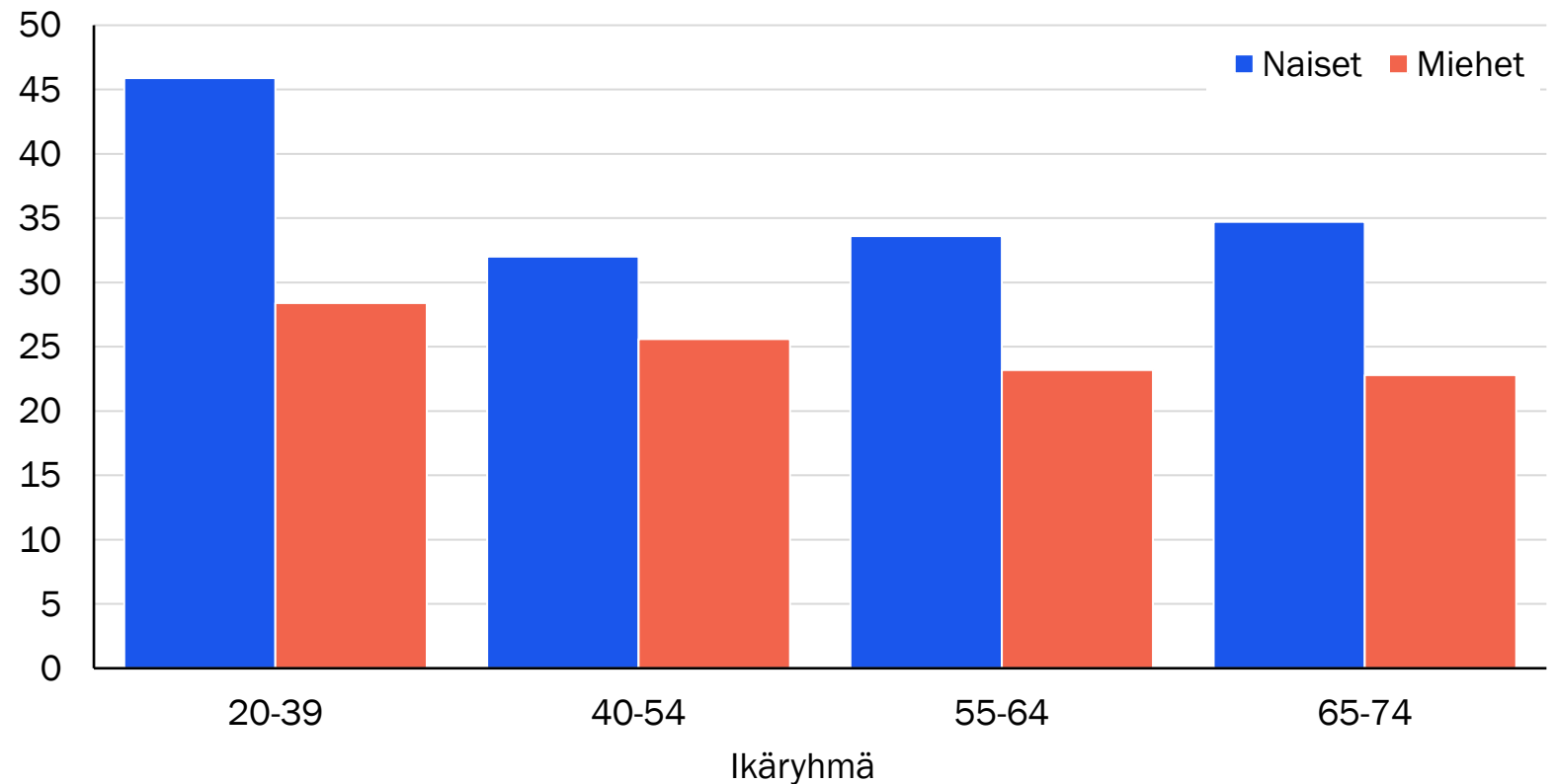
Lähde: Tilastokeskus, elinolotilasto

Huoli ilmastonmuutoksesta

- Noin kolmannes 40-64-vuotiaista naisista on hyvin tai erittäin huolissaan ilmastonmuutoksesta.
- Osuus on selvästi pienempi kuin alle 40-vuotiailla naisilla, mutta samaa luokkaa kuin 65-vuotiailla ja sitä vanhemmilla naisilla.
- Naiset ovat kaikissa ikäryhmissä enemmän huolissaan kuin miehet.

Ilmastonmuutoksesta hyvin tai erittäin huolissaan olevien osuus
20–74-vuotiaista, 2022-2023, %

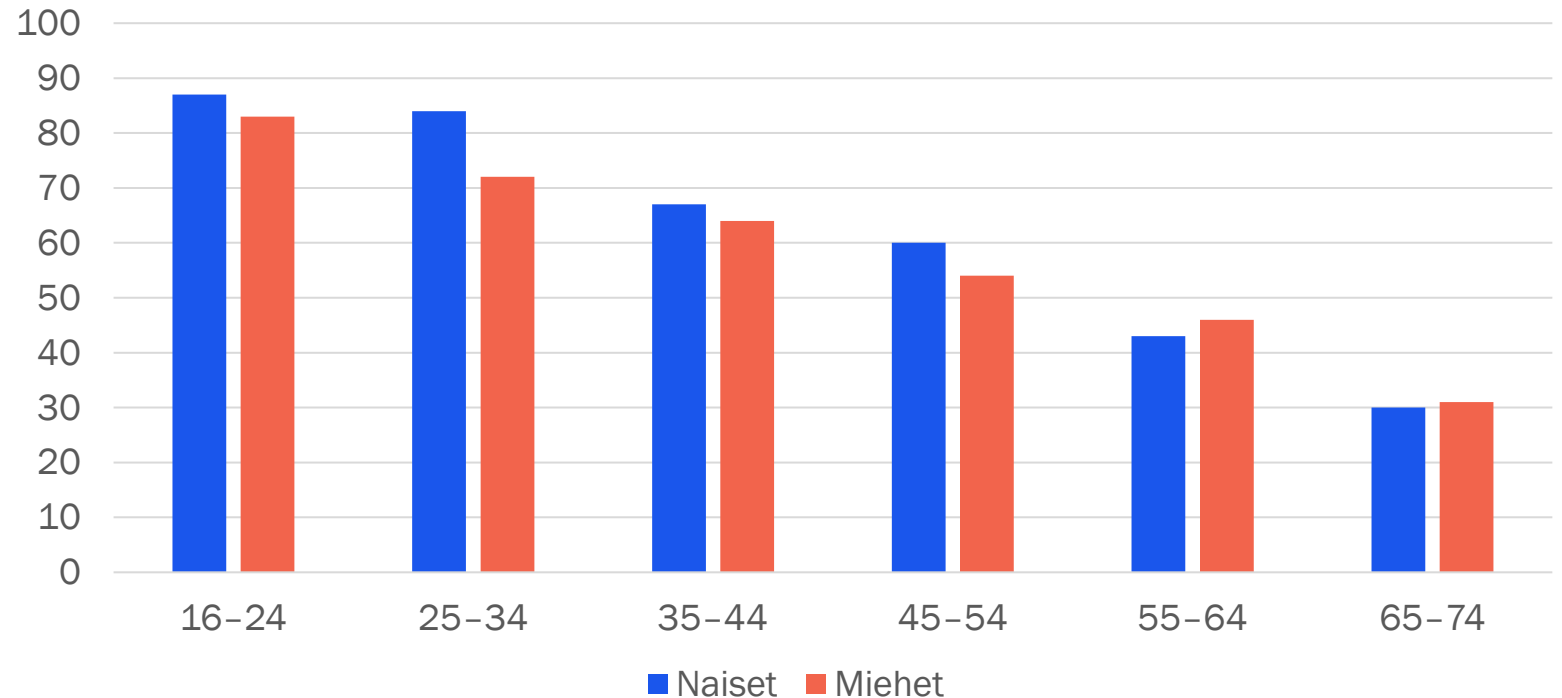
Lähde: Terveyden ja hyvinvoinninlaitos THL, Terve Suomi -tutkimus

Verkkoväkivallan kokeminen ja todistaminen

- Kokemuksia joka neljännellä 16–74-vuotiaalla (58 %) ja peräti joka toinen todistanut sitä
- Naisilla kokemuksia ja havaintoja miehiä enemmän kaikissa muissa paitsi 55+-vuotiaiden ikäryhmissä
- Sekä verkkoväkivallan kokemisella ja todistamisella on vaikutuksia toimintaan!

Verkossa tapahtuvaa digitaalista väkivaltaa tai häirintää kokeneet tai todistaneet ikäryhmän mukaan, osuus (%) 16–74-vuotiaista naisista ja 18–74-vuotiaista miehistä

Lähde: Sukupuolistunut väkivalta ja lähisuhdeväkivalta Suomessa 2021

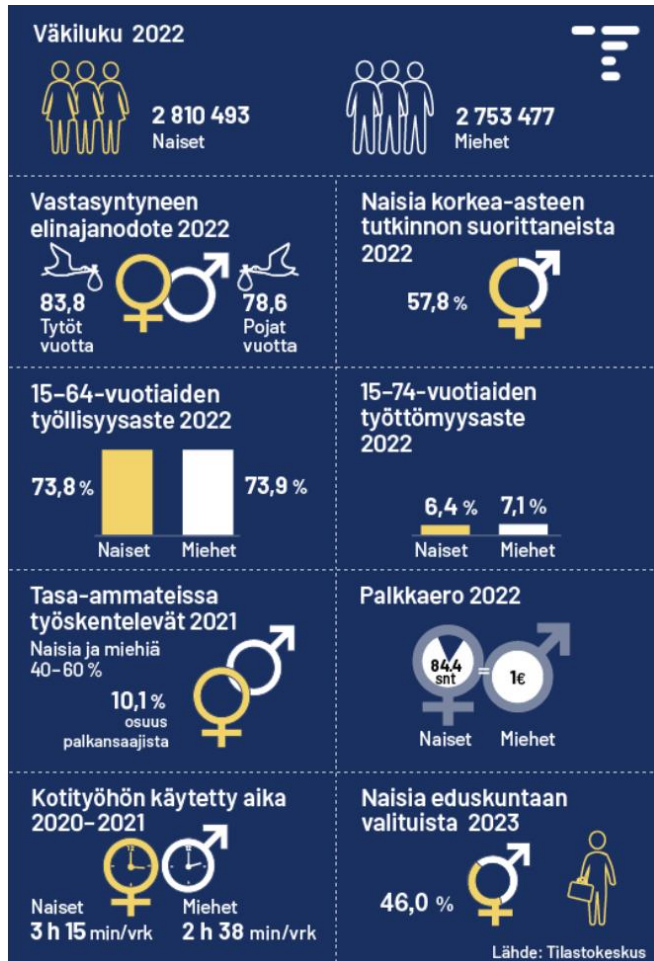

Lopuksi

- 40–60-vuotiaat naiset ovat varsin koulutettuja ja osallistuvat työelämään aktiivisesti
- 40–60-vuotiaat naiset ovat aktiivisia aikuisopiskelijoita ja oppivat mielellään uutta
- 40–60-vuotiaiden naisten aktiivisuus näkyy myös vastuu- ja luottamustehtäviin, vapaaehtoistyöhön ja kansalaisaktivismiin osallistumisena sekä yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa, kuten vaaleissa
- Naisten hyvinvointia ja aktiivista osallistumista uhkaavat kuitenkin yhä esiintyvä työsyrrintä ja häirintä, joita olisikin aktiivisesti pyrittävä kitkemään!

Tasa-arvotilastot Tilastokeskuksessa

- Lisätietoja

- [Sukupuolten tasa-arvo Suomessa 2021](#)
- Sukupuolten tasa-arvo Suomessa 2025 – julkaisu ilmestyy maaliskuussa
- [Sukupuolten tasa-arvo](#) -teemasivu
- [Sukupuolistunut väkivalta](#) -teemasivu
- tasa-arvo.tilasto@stat.fi

Kiitos

